

Gbanj dieke Pɔɔli die dɪ maagina a yɪ Romi tɪj vuosi wɔnna

¹ Gbanjku gie nyɪj wa manɪj Pɔɔli vuodieke dɪ yine Yisa Masia tuntuntu, ta bi yi tuntuntu dieke Njɪmɪj dɪ vɔarɪna dɪ n mɔsɪ ɔ wɔvɪunaha jigin mana wa jigin.

² Njɪmɪj die wolɪj yɪ wa nɔvɪj yaa gamma ɔ wɔvɪunaha gie ma, ta ɔ naazɔvɪɪj die dɪ mɔsɪlha, sɪba a maagina dene ɔ kasi gbanjku ma wa.

³ Wɔvɪunaha gie daga yaa gamma ɔ Bɔa wa; wɔnɪj ɔ yine tɪ Yɔmɔtɪɪj Yisa Masia; die ɔ bɪrɪj wa vuota, ta ba mɪrɪ wa ɔ yi naaɪ Davidi haagɪj,

⁴ ta Halɪkastka die dɪ dagɪ aɪaɪ hagɪrɪj dɪ Yisa seɪj yiwɔ Njɪmɪj Bɔa ɔ kumbu hagɪj wɪa.

⁵ Ʋ wɪa Njɪmɪj die dɪ yɪ mɪj sieɪj dɪ n yi ɔ tuntuntu, ta maɪ nagɪ ɔ saaɪ a gara buurɪj mana jigin, ta vasa ba yie wo yada ta tuose ɔ nɔvɪj.

⁶ Nɪnɪj vuodiekemba dɪ benne Romi ma wa gbanj gutɪ wa vuodiekemba Njɪmɪj dɪ wana dɪ ba bɪrɪj Yisa Masia sɪtɪ wa ma mɪj.

⁷ Die wɪa n maaga gbanjku gie a yɪa nɪ vuodiekemba mana dɪ benne Romi tɪj ma, ta Njɪmɪj dɪ cho nɪ ta wa nɪ dɪ nɪ yi ɔ gbanj gbanj ɔ vuosi wa. Tɪ Chɔɔɪj Njɪmɪj aɪaɪ tɪ Yɔmɔtɪɪj Yisa Masia sunjɪ nɪ ta yɪ nɪ sɔgɪɔvɪagɪj.

Pɔɔli die dɪ waasɪna Njɪmɪj dene

⁸ Wudieke n yaalala dı n woliŋ balı wɔnna, n waasa Nmuŋ Yisa Masia saan ma, nı mana wıa, dama tıngbanŋka gie vuosi mana wɔmma nı yada ka wıa.

⁹ Nmuŋ yine n siaratien dı n ka va Nmuŋ juusıŋ nı wıa. Wɔnıŋ ɔ yine vuodieke n juannana aŋaŋ n sɔŋ mana ta muɔla wɔwɔnaha yaa gamma ɔ Bɔa wa ma.

¹⁰ Maŋ keŋ juusa Nmuŋ saŋŋa mana, n ŋaan juusı wa muŋ dı dı yi ɔ dɔŋŋɔ, ɔ yi muŋ sien aŋ n keŋ kaagi nı.

¹¹ N faasi yaala n sunŋi nı aŋ nı tuo Nmuŋ Halıkasıka piini dieke dı baan vaa nı muŋŋı a zie ta yaa hagiŋ ɔ dıusıŋ ma.

¹² Wudieke n dagınana wa yiwo naa, dı manıŋ aŋaŋ nuuŋ vuodiekemba dı yine yada wa nan biagi a kpaŋŋı taŋ tı yada ka ma.

¹³ N nımballı, n yaala nı summa dı n mıya muŋ saŋŋa pam dı n keŋ kaagi nı ama wıa a taŋ dı kaga muŋ. N yaala n yi vuodiekemba dı benne nı jigin tı Yɔmɔtien sɔtı sɔba n yine vuogaasi jigin dene wo.

¹⁴ Dı yiwo talası dı n balı vuosi mana wɔwɔnaha wıa, vuodiekemba nine dı yuorine aŋaŋ vuodiekemba nine dı kana ka yuoriye, aŋaŋ vuodiekemba dı yalla yıaŋ aŋaŋ vuodiekemba dı wone yıaŋ.

¹⁵ Die wıa maŋ cheele dı n muɔli wɔwɔnaha a yi nuuŋ vuodiekemba dı benne Romi tıŋ ma.

Yisa wɔwɔnaha dı yalla hagiŋ dene

¹⁶ Viivi ka yallı muŋ n muɔlinana wɔwɔnaha, dama dı yiwo Nmuŋ hagiŋ dieke dı gbatınana vuodiekemba mana dı yine Yisa yada a taana; ka

wolin yiwo Juu vuosi sutu, ta bi yi buurin mana sutu.

¹⁷ Wovunaha daga di Nmij baari di vuon yiwo vuovuvu v nujja v yada yiile wa, genke nyuj wa yaaluj ma a yi vuodiekemba di yine Yisa yada, siba di maagina Nmij gbanju ma dene wo di, "Vuodieke di yine vuovuvu Nmij nujja v yadaka wa, di tien nan di yaa miivoli dieke di wone kpatuj."

Vuota mana di yalla bjan dene

¹⁸ Nmij dagi vuota di v ju wa sunyuruj anaj ba, dama ba yie wubiatu ta ka di v sien, ta ba wubiatu di yaa vuosi di ka siba wusieke.

¹⁹ Nmij data ba tiba, dama wudieke di muna di vuota summa yaa gamma v ma wa, v yuori dagi ba muj.

²⁰ Sanja dieke Nmij di naanna tungbanja gie wo a ken tugj jinne, v naanju ma ba siba v beri dieke vuota nine di kana kaaj biagi a ye, ta bi siba di v yaa hagiri dieke di wone kpatuj, ta sen yi Nmij. Die wa, ba bi wo sien Nmij nujja a baaj baari di ba ka siba ba wubiatu.

²¹ Ba siba Nmij muj, ama ba ka yia wa julma dieke ba muna di ba yi wa, ta bi ka waasa wa. Ama ba sunanyile yiwo sunanyilibiatu, ta ba sugtu di suuli anaj wotogtu anaj lumuj.

²² Ba baari di ba yaa wa yian ama ba yiwo gaantuj;

²³ ba tunna mu ba jama Nmij dieke di benne sanja mana wa, ba vaya muj ta jama njuna diekemba vuota di wunsina a niasu vuota yaa nembisi yaa donisu yaa nyinvuuke.

24 Die wɔa N̄mɔŋ dɔ va ba, ta ba yie tontombiatɔ diekemba ba sugɔtɔ dɔ yaalala, ta yie viivi wɔa aŋaŋ taŋ.

25 Ta nagɔ wudieke dɔ yine N̄mɔŋ wusieke a taan, ta saagɔ yɔ ŋmɔnchɔbɔsɔ, ta tarɔgɔ a jɔama wudieke N̄mɔŋ dɔ naanna, ta vaa wɔnɔŋ N̄mɔŋ vuodieke dɔ naanna ha ta mɔ dɔ tɔ bɔrɔ wa wa yaa gamma haahuu wo. Wusie.

26 Die wɔa, N̄mɔŋ dɔ vaa ba, ta ba yie ba dɔŋŋɔ dɔ yalla viivi, ta ba hɔgɔba dɔ ka bɔ yaala ba dɔagɔma aŋaŋ dembisi ta yɔŋŋi a dɔaga aŋaŋ taŋ.

27 Die gban gban ta dembisi dɔ ka bɔ yaala ba dɔagɔma aŋaŋ hɔgɔba, ta yɔŋŋi dɔaga aŋaŋ taŋ, ta ba faasɔ yaa lola pam aŋaŋ taŋ. Dembisi dɔ yie nyinti atan die dɔ yalla viivi aŋaŋ taŋ, die wɔa ba yese tɔbɔdatɔ dieke ba mɔna ba wɔbɔatɔtɔ wɔa.

28 Vuota die dɔ kana ka yaala ɔ sɔmma N̄mɔŋ wɔa, ɔ vaa ba aŋaŋ ba tumbiatɔ, ta ba yie tɔŋ dieke dɔ kana ka vɔna.

29 Ba sugɔtɔ suuliye mɔŋ aŋaŋ tumbiatɔ yiri yiri, sɔba bɔaŋ aŋaŋ halɔ, ta yie bɔaŋ a yɔa taŋ, ta yaa sugɔbɔaŋ, ta kva taŋ, ta waga aŋaŋ taŋ, ta chɔba ŋmɔnchɔbɔsɔ, ta yile wɔbɔatɔ a yɔa taŋ, ta gaara taŋ kvasɔ,

30 ta bala chɔɔsa taŋ, ta yi N̄mɔŋ dataasɔ, ta zɔa wa taŋ, ta yaa kalinbaani, ta kule, ta yaala sieti dɔ ba yi bɔaŋ, ta ka yɔa ba chɔalɔŋ aŋaŋ ba nɔlɔŋ jɔlɔma;

31 ta bɔ wo yɔaŋ ba ma, ta ka bɔ bala wusie, ta wo choti ta ka chɔga zɔɔlɔŋ.

32 Ba sɔba a baarɔ N̄mɔŋ mɔraha dagɔya dɔ vuodiekemba dɔ yinene wɔaha gie nyɔarɔ yiwo

kuŋ, ama hanuŋ ba ko yie, ta bɪ yaa sɔgɪfaluŋ aŋaŋ vuodiekemba dɪ yinene he wo.

2

Nmuŋ sariya diile wɪa

¹ N zɔamba, dɪ yi nɪ die vuosi sariya, fɔ sɪ die mana kaanɔ bɪaɔ baari ka yi bɪaŋ. Dama dɪ yi fɔ die vuosi sariya ama ta yie wudieke ba yinene gbanɔ gbanɔ, die nɪŋ, die fɔ gbanɔ gbanɔ fɔ sariya.

² Tɪ sɪba a baari Nmuŋ nan keŋ dii vuodiekemba dɪ yine die sariya, ta ɔ sariya diilehe yiwo wusie.

³ Fɔ dagɪnana vuosi dɪ yinene tɔmbɪatɪ dene wo, ama ta yie die, yile dɪ Nmuŋ kaanɔ ye ta datɪ fɔ tɪbɪŋ?

⁴ Yaa fɔ nine ka suuliye chotikpɪkɔ aŋaŋ suguru pam dieke Nmuŋ dɪ yalla aŋaŋ tɪnɪŋ wa? Ka sɪba a baari dɪ wudieke wɪa Nmuŋ dɪ chɪɔna nɪ zɔɔluŋ yiwo ɔ yaala nɪ yinɔ keŋ ɔ jigiri?

⁵ Ama fɔ sikpenɔ hagɪrɪ muŋ, die wɪa fɔ ka saagɪ fɔ vaa tɔntɔmbɪatɪ tɔɔma, die wɪa gɔta fɔ tɪbɪdatɪ dieke fɔ bala fɔ keŋ a ye daa dieke Nmuŋ sunyɪruŋ dɪ bala ka keŋ a nyɪŋ yaaluŋ ma, aŋ ɔ keŋ dii vuosi sariya aŋaŋ wusie wo.

⁶ Dama Nmuŋ nan tuŋ vuonɔ mana yaa gamma ɔ tɔnna dene.

⁷ Vuodiekemba dɪ yinene vɪruŋ ta yaala Nmuŋ bɪrɪ ba ta yɪ ba nyɔari aŋaŋ miivoli dieke dɪ wone kpatuŋ, banuŋ Nmuŋ dɪ nan vaa ba bemme yaa gamma haahuu.

⁸ Ama vuodiekemba dı yaala waagıŋ, ta zeti wusieke, ta yie bıaŋ, Nımuŋ sınyuruŋ nan dı bie ba ma.

⁹ Vuodiekemba dı yine vuobıatıtı, Nımuŋ nan datı ba tıbuŋ aŋ ba dii wahala aŋaŋ mugisiŋ. Juu vuosi bala ba wolıŋ ye tıbıdatıku, ta vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi dıaŋ wa diisi.

¹⁰ Ama Nımuŋ nan yı vuodiekemba dı yinene wudieke dı vına bıruŋ aŋaŋ julıma aŋaŋ sũgıduagıŋ, Juu vuosi bala ba wolıŋ tuo, ta vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi dıaŋ wa diisi;

¹¹ dama Nımuŋ ka luge.

¹² Vuodiekemba dı kana ka sıba Nımuŋ mıraha, Nımuŋ nan datı ba tıbuŋ aŋaŋ wıbia dieke ba yine. Ta vuodiekemba dıaŋ dı sıbına Nımuŋ mıraha, Nımuŋ nan nagı mıraha a dii ba sarıya.

¹³ Daa vuodiekemba dı wıonna Nımuŋ mıraha yine vuovına Nımuŋ jigiŋ, ama vuodiekemba dı yinene wudieke mıraha dı dagına, banıŋ ba yine vuovına Nımuŋ jigiŋ.

¹⁴ Vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi ka tuo mıraha a nyıŋ Mosisi jigiŋ, ama dı yi ba yie wudieke mıraha dı dagına aŋaŋ ba gbaŋ gbaŋ sũŋanyile, ba yaa ba gbaŋ gbaŋ ba mıraha ba sũgıtı ma ama die ba ka tuo mıraha a nyıŋ Mosisi jigiŋ.

¹⁵ Ba yinene wudieke wo daga dı ba yaa mıra ba sũgıtı ma. Ba sũŋanyile gbaŋ daga dı dı yiwo wusie, dama saŋŋa kaanı ba sũŋanyile ŋaŋ dagı ba dı wudieke ba yine wo yiwo bıaŋ, ta saŋŋa kaanı dıaŋ ka daga ba dı dı vına mıŋ.

16 Naa bala ka yi daa dieke N̄m̄ūj d̄i bala v̄ dii vuota s̄ūj sariya Yisa Masia w̄ia, s̄iba n̄ m̄ūb̄ūl̄na w̄ōv̄ūnaha die wo.

Yaa gamma Juu vuosi ān̄āj m̄iraha w̄ia

17 N̄i bat̄āj wasa n̄i gbāj Juu vuosi, ta yi m̄iraha yada, ta n̄iga nȳūb̄ūj d̄i n̄i yiwo N̄m̄ūj vuov̄barika,

18 n̄i s̄iba wudieke N̄m̄ūj d̄i yaalala n̄i yi, ta n̄i b̄ūḡūr̄i a nȳūj m̄iraha ma a s̄iba wudieke d̄i v̄ūna;

19 n̄i yi yada d̄i n̄i b̄iaḡi daḡi ȳūs̄i sien̄, ta b̄i yi chaan̄ūj a ȳi vuodiekemba d̄i benne l̄m̄ūj ma;

20 ta b̄iaḡi kpaama gaant̄ūj, ta b̄i daga vuodiekemba d̄i kana ka s̄iba, dama n̄i s̄iba wusieke d̄i maaḡina die N̄m̄ūj gbān̄k̄o s̄ūj.

21 N̄i daga vuosi wusieke, b̄ia w̄ia n̄i ka daga n̄i gbāj? N̄i m̄ūb̄la d̄i, vuosi da ken̄ gaar̄i, ama ta n̄i gbāj n̄i gaara.

22 N̄i daga vuosi d̄i ba da ken̄ a t̄ūj daakpana yaa h̄ōḡūkpana t̄ūma, ama ta n̄i t̄ūmaha. N̄i ka yaala bugile w̄ia ama ta gaara bugile j̄am̄ūj juone nyinti.

23 N̄i kuule d̄i n̄i yaa N̄m̄ūj m̄iraha m̄ūj, ama ta ka d̄ū ha ta yie N̄m̄ūj viivi me.

24 S̄iba d̄i maaḡina N̄m̄ūj gbān̄k̄o ma d̄i, “N̄i Juu vuosi w̄ia ta vuodiekemba d̄i kana ka yi Juu vuosi d̄i bala w̄ōb̄iat̄i a ch̄ūsa N̄m̄ūj saan̄.”

25 D̄ū yi n̄i d̄ū N̄m̄ūj m̄iraha, die n̄ūj n̄i k̄ola gobin̄ yaa nȳbari, ama d̄ū yi n̄i ka d̄ia m̄iraha, ka ka s̄ū s̄iba gobiye.

26 D̄ū yi vuodiekemba d̄i kana ka yi Juu vuosi ta ka gobi ba k̄ola, ama ta d̄ū N̄m̄ūj m̄iraha,

Ŋmɔŋ nan tuo be sɔba vuodiekemba dɔ gobine ba kɔla.

²⁷ Nɔŋŋ Juu vuosi, nɔ yaa mɔraha a maagu gbanƙu ma a yɔ nɔ, ta nɔ gobe nɔ kɔla, ama nɔ gban nɔ chɔsɔnana mɔraha; vuodiekemba dɔ kana ka gobe ba kɔla ama ta dɔ mɔraha, banɔŋ ba bala ba dii nɔ sarɔya ta baari nɔ chɔsɔya.

²⁸ Daa fu benne sɔba Juu vuoke ta ba gobi fu kɔlɔ yine fu Juu vuon wusie.

²⁹ Juu vuon wusie yiwo vuodieke dɔ dɔna mɔraha. Wusie gobin bie sɔŋ ma, ta kanɔŋ gobiku mi dɔ yi Ŋmɔŋ Halikasika tɔɔma, daa nyɔŋbanɔŋ ma. Wɔnɔŋ vuoke mi yese birɔŋ a nyɔnna Ŋmɔŋ jigɔŋ, daa vuota jigɔŋ.

3

¹ Bia nyɔari Juu vuosi dɔ ye a tɔŋ vuodiekemba dɔ kana ka yi Juu vuosi? Ba kɔla gobin yaa nyɔari?

² Ka yaa nyɔari pam. Wudieke Ŋmɔŋ dɔ yɔna Juu vuosisi ka yi nɔŋnɔna jaan a tɔŋ a mana die ɔ yiwo ɔ wɔaha, dɔ ba gbara.

³ Dɔ yiwo wusie dɔ batan die ka yi wɔaha yada. Die nɔŋ dɔ dagɔya dɔ Ŋmɔŋ ka yi wusietɔŋ ba kana ka yi yada wa wɔa?

⁴ Aayi, ka ka dagɔ die. Dɔ yi vuon mana dɔ yi ŋmɔnchɔtielin, ama Ŋmɔŋ nɔŋ yiwo wusieɔbalɔ. Sɔba ba maagina Ŋmɔŋ gbanƙu sɔŋ die wo dɔ:

“Dɔ yi fɔnɔŋ Ŋmɔŋ fu balɔ wɔa, ba nan ye dɔ yaa
wusie
ta ba dii fu sarɔya, nan dii wusie.”

⁵ Ama dı yi ti tıntumbıatı dı dagı dı Nımuŋ yaa wusie, bıa ti baan ti balı? Dı yi Nımuŋ dı datı ti tıba ti nan bıagı balı dı Nımuŋ yiwo bıan? (Vuota sɔŋanyile maŋ bala naa.)

⁶ Aayı daa die! Nımuŋ dı seŋ ka yi wusiebalıtu, lala v baa v yi a dii tuŋgbaŋka gie vuosi sarıya?

⁷ Vuon nan dı nıga nınhagıruŋ dı, “Dı yi n ɲmunchıbısu dı daga dı Nımuŋ seŋ yiwo wusietieŋ, ta vuosi dı yıa wa jılma, bıa wıa v nan datı n tıbuŋ dı n yiwo wɔbıayiiru?”

⁸ Bataŋ diaŋ dı bala dı, “Nı vaa ti yi wɔbıatu amv wɔvına nan keŋ.” Vuosi bataŋ zıa mıŋ ta baarı dı maŋ n bala naa. Nımuŋ nan datı ba tıbuŋ sıba ba mɔna die.

Vuon wori a yi vuovınu

⁹ Lala ti baa ti balı? Tınuŋ vuodiekemba dı yine Juu vuosi wo berıŋ tıaŋ wa vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi berıŋ mıŋ? Aayı, n wɔŋ balı mıŋ dı Juu vuosi aŋaŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi mana bie wo bıaŋ ma,

¹⁰ sıba dı maagına Nımuŋ gbaŋku sɔŋ dı:
“Vuon wori a yi vuovınu, Aayı, daa vuobalımuŋ gbaŋ.

¹¹ Vuon wori ta yaa sıbuŋ,
ta vuon ka jıama Nımuŋ.

¹² Vuon mana yıŋŋıye mıŋ ta vaa Nımuŋ,
vuon mana yiwo bıaŋ;
vuon wori a yie vıruŋ, daa vuobalımuŋ gbaŋ.

¹³ Ba nıa sı sıba kuntu vɔrıtu
ta ɲmunchıbısu dı nyına a ma,

ta wudieke dı nyunnana ba nva ma sı siba
javvukıy tvañ;

14 ba nva suuli wo añañ kaatıvatı.

15 Ta ba yie lagı dı ba yi vuon danna ta kuv;

16 ta jigidieke mana ba gana,
chvsvıy añañ svıchvsvıy ñaañ kien mi.

17 Ta ba ka siba sie dieke ba baa nan dı a ye
svıdvagıy.

18 Ta ba ka bı chıga Nımyı.”

19 Lele, tı siba dı wudieke mana Nımyı mıraha
dı bala wa, bala yıa vuodiekemba dı benne ka
yiko me, amv vuon mana kaan bıagı yuori v
nvañ a balı wıy, ta tıngbanıka gie vuosi mana
bemme Nımyı sarıya diile me.

20 Dama vuon wori a nan bıagı a dı Nımyı
mıraha dı dagına die a yı vuovıvıv Nımyı nıñña;
mıraha wıa vuota dı siba dı v tıma tımbıatı.

Nımyı dı vanana vuota dı bırıma vuovıvıv v nıñña dene

21 Ama lele, Nımyı dı daagınana sie dieke a
vasınana vuota dı bırıma vuovıvıv v nıñña wa
wa bie yaalıy ma, ta v naazvalıy wıa añañ
mıraha dı daga a wıa, ama dı ka nyıy mıraha
dısvıy ma.

22 Nımyı vasa vuota dı bırıma vuovıvıv v
nıñña ba yine Yısa Masıa yada wa wıa. Nımyı
yie naa, a yıa vuodiekemba mana dı yine Yısa
Masıa yada ta ka luge,

23 dama vuota mana yiwo bıañ die wıa tı ka
bie vıvıy siba Nımyı dı yaalala dene wo.

²⁴ Ama N̄m̄ūj z̄ōl̄n̄ch̄iḡūla w̄ia ʋ baari d̄i ba yi vuovuna ʋ nūŋ̄a, ka yiwo piini, dama Yisa Masia gbat̄i t̄i a taan̄ mūj ȳōr̄i.

²⁵ N̄m̄ūj die vaa wa Yisa Masia d̄i nyūj yaal̄ūj ma, ta bi yi ʋ z̄īj dieke d̄i nyunna ʋ ma wa d̄i yi kaab̄ūj t̄i b̄ian̄ w̄ia, d̄ū yi t̄i yi naa yada N̄m̄ūj nan naḡi chaa t̄i t̄i tal̄i; naa daga d̄i N̄m̄ūj yiwo s̄ūḡȳal̄int̄ien̄. Saŋ̄ŋ̄a dieke d̄i tianna wa, N̄m̄ūj die ka dat̄i vuota t̄ib̄ūj ba t̄umb̄iat̄i w̄ia, dama ʋ suguru w̄ia;

²⁶ ama lele nūj die ʋ yie, am̄ ʋ ka nan daḡi t̄i d̄i w̄ōn̄ūj N̄m̄ūj yiwo s̄ūḡȳal̄int̄ien̄, ta vasa vuodieke nūj mana d̄i yine Yisa yada d̄i bir̄ma vuovun̄ ʋ nūŋ̄a.

²⁷ Die w̄ia, jaan̄ beri mūj t̄i nan kuuli aŋ̄aŋ ka? Aaȳ, jaan̄ wori. Daa vuota d̄i d̄ina miraha w̄ia t̄i nan ye gbat̄itaan̄ūj, ama t̄i yine Yisa Masia yada wa w̄ia.

²⁸ Dama t̄i bala a baari d̄i vuota yada yiile w̄ia, N̄m̄ūj d̄i baari d̄i ʋ yi vuovun̄ ʋ nūŋ̄a; daa ʋ d̄ina miraha w̄ia.

²⁹ N̄m̄ūj yiwo Juu vuosi nyuna ma N̄m̄ūj? Aaȳ, U yiwo Juu vuosi aŋ̄aŋ vuodiekemba d̄i kana ka yi Juu vuosi N̄m̄ūj.

³⁰ N̄m̄ūj yiwo N̄m̄ūj bal̄mūj ta nan bal̄i d̄i Juu vuosi aŋ̄aŋ vuodiekemba d̄i kana ka yi Juu vuosi mana yiwo vuovuna ʋ nūŋ̄a, ba yada w̄ia.

³¹ T̄i balala d̄i vuota yese gbat̄itaan̄ūj ʋ yada w̄ia, die nan yi miraha yi ȳōr̄i? Aaȳ, daa die. Ama t̄i ye zie wo miraha k̄ōaŋ mūj.

4

Abarahami w̄ia

1 Wubia ti baa ti balı yaa gamma ti chooŋkooŋ Abarahami aŋaŋ u berin me?

2 Du yi u tunvuna wia Nmıŋ dı baarı dı u yiwo vuovuuu, die nuŋ u tuŋ nan dı yaa jaan dı u kuule aŋaŋ ka, ama u kaan bıaŋı a kuule Nmıŋ nuŋŋa.

3 Dı maagıya Nmıŋ gbanıku ma dı, “Abarahami die yiwo Nmıŋ yada, u yada ka wia Nmıŋ die dı baarı dı u yiwo vuovuuu u nuŋŋa.

4 Du yi vuon dı tuma tuma, u nyuarı ka yi piini, ama ka yiwo u tune.

5 Ama vuon kaan bıaŋı a vaa Nmıŋ baarı dı u yiwo vuovuuu aŋaŋ wudieke u tunna. Nmıŋ tuose tuntumbıatı tielin dı yi ba yi wo yada.

6 Davidi die balı wa naa gban gban, dı vuodieke nuŋ Nmıŋ dı naŋı wa u yi vuovuuu u nuŋŋa ta dı ka yi u tuntunvuna wia, die vuoke yaa sugıfıalın pam.”

7 Davidi die bı baarı dı,
“Vuodiekemba Nmıŋ dı vaa ba tumbıatı a chaa
ba

ta bı ligihe, banın ba yaa wa sugıfıalın;

8 Vuodiekemba Nmıŋ dı kana ka tınsa ba tuntumbıatı, yaa wa sugıfıalın.”

9 Sugıfıalıku gie yiwo vuodiekemba dı gobine ba kola nyuna ma sıtı? Aayı, dı yiwo vuodiekemba dı kana ka gobi ba kolaha gban sıtı. Tı won a baarı dı dı maagıya Nmıŋ gbanıku ma dı, “Abarahami die yiwo Nmıŋ yada, ta u yada ka wia Nmıŋ dı baarı dı u yiwo vuovuuu u nuŋŋa.”

10 Saŋŋa bıa Nmıŋ dı yi wuru gie? Nmıŋ die wa wa wa vuovuuu ta u ye keŋ gobi u kolı yaa die u gobi wo u kolı ta Nmıŋ dı keŋ wa wa wa

vuovuvu? N̄m̄ūj die wa wa wa vuovuvu ta v̄ ye gobi v̄ kol̄i.

¹¹ Ka kuv̄āj chaan̄j die v̄ gobi v̄ kol̄i, ama v̄ gobiku die yiwo siara d̄i w̄v̄ūj Abarahami yada w̄ia N̄m̄ūj d̄i wa wa wa vuovuvu, ta v̄ ye gobi v̄ kol̄i. Die w̄ia, vuodiekemba mana d̄i yine N̄m̄ūj yada ama a ka gobi ba kola, Abarahami yine ba ch̄ōōj; ba yine N̄m̄ūj yada w̄ia N̄m̄ūj d̄i wa ba vuovuvu.

¹² Abarahami b̄una yi vuodiekemba d̄i gobine ba kolaha ch̄ōōj, daa ba gobinene w̄ia, ama ba yine N̄m̄ūj yada s̄iba t̄i ch̄ōōj Abarahami die d̄i yine die, ta ye gobi v̄ kol̄i.

N̄m̄ūj n̄vari yiwo vuodiekemba mana d̄i yine yada s̄iti

¹³ N̄m̄ūj die ȳi wa Abarahami an̄āj v̄ haagis̄i n̄vāj d̄i t̄ūngban̄ka gie nan yi ba s̄iti. Die v̄ ȳi wa n̄vari gie, daa Abarahami die d̄i d̄ina m̄iraha w̄ia, ama die v̄ yine N̄m̄ūj yada wa ta N̄m̄ūj d̄i baari d̄i v̄ yiwo vuovuvu w̄v̄ūj N̄m̄ūj jiḡīj.

¹⁴ D̄ū yi N̄m̄ūj n̄va d̄i baa a yi vuodiekemba d̄i d̄ina m̄iraha s̄iti, die n̄ūj vuon̄j yada t̄ūj nan yi ȳori, ta N̄m̄ūj n̄vāj kaan̄j d̄i yaa nȳvari.

¹⁵ M̄iraha zet̄īj yalla N̄m̄ūj s̄inyūrūj a kien̄j, ama m̄iraha d̄i wori, ka zet̄īj wori.

¹⁶ N̄m̄ūj n̄vari yiwo vuodiekemba d̄i yine yada s̄iti, v̄ z̄ōol̄in̄ch̄iḡula w̄ia, die v̄ ȳi wa n̄vari ta die ka sen̄j yi Abarahami haagis̄i mana s̄iti, daa vuodiekemba d̄i d̄ina m̄iraha nȳuna ma s̄iti, ama vuodiekemba mana d̄i yine N̄m̄ūj yada s̄iba Abarahami die d̄i yine yada die wo, ka yiwo

tuntumbiati wia, ta bi suguri wa a nyin kumbu me, di u vaa ti birin vuovuna u jigin.

5

Vuodiekemba Nmij di bala di ba yiwo vuovuna wia

¹ Ti yalla yada Yisa Masia ma wa wia Nmij di baari di ti yiwo vuovuna u jigin, ta sugidbagin di bie tinin anan Nmij sonson, ti Yomutien Yisa Masia wia.

² U wia Nmij di chigi ti zoolin, ti yada ka wia, ta ti ye u zoolinchigilaha ta yalli sugifalin, dama ti yaa tama di ti nan daansi ye beri vun dieke Nmij di bala u yi ti wa.

³ Ta ti bi yaa sugifalin ti wahala diile me, dama ti siba di wahalaha diile ya ti wa sikimin,

⁴ ta bi ya ti beri vunin, ta beri vunin dian di ya ti tama.

⁵ Ta tamaka mi di ka vasa ti die viivi, dama Nmij nagi wa choti dieke u yalla a yi ti sugiti ma, u Halikasika u nagina a yi ti wa wia.

⁶ Dama sanja dieke ti wone sunjin wo, ta Masia di tuo tinin vuobiati kun a kpi, die ka yiwo sanja dieke Nmij di vvarina a zien.

⁷ Di haguri min di vuon tuo vuodieke di minina dusa mira kun a kpi, ama vuon zu, vuon nan tuo vuovun u kun a kpi.

⁸ Ama di dagu ti wa u chone ti dene, dama die ti yene yi tumbiatitelibe Masia di tuo ti kun a kpi.

⁹ U zumbu wia, Nmij di baari di ti yiwo vuovuna; die wia gban u nan vvari ti a nyin tibidati dieke di kienene ti ma wa.

¹⁰ Die ti yiwo N̄m̄ūj dataasi, ama ʋ wa yi ti wo ʋ zʋalɩj, ʋ Bʋa wa kumbu wɩa. Lele ti wana a yi N̄m̄ūj zʋalɩj naa, chɩlɩj bɩ wori dɩ ʋ nan gbatɩ ti a taan Masia miivoli wɩa.

¹¹ Daa die nyɩna ma, ti bɩ yaa wa sɔgɩfialɩj N̄m̄ūj ma ti Yɔmɔtien Yisa Masia wɩa, dama ʋ wɩa N̄m̄ūj dɩ yi ti ʋ zʋalɩj.

Adami aɲaɲ Masia wɩa

¹² Vuobalɩm̄ūj nyɩna ma bɩaɲ dɩ daagi a juu tɩngban̄ka gie me, ta bɩabɩ wɩa kuɲ dɩ beri. Die wɩa kuɲ dɩ kʋa vuota mana, dama vuota mana yiwo bɩaɲ.

¹³ Die bɩaɲ wɔɲ bie wo tɩngban̄ka gie me ta N̄m̄ūj dɩ ye keɲ yɩ ti Mosisi mɩraha; ama dɩ yi mɩra dɩ wori, vuon̄ kaan̄ bɩagi balɩ vuon̄ dɩ ʋ chɩsɩ mɩraha mɩj.

¹⁴ Ama a nyɩj Adami san̄ka a keɲ tɔgɩ Mosisi san̄ka, kuɲ yaa wa vuota mana yiko, ta kʋa vuodiekeɩma bɩaɲ dɩ kana ka tɔgɩ Adami bɩabɩ. Adami die yiwo vuodieke dɩ bala ʋ keɲ ʋ kʋaɲ chaan̄ nɩasɩj.

¹⁵ Ama ba bale wo ka yi bɩnyɩ, dama N̄m̄ūj piini dieke ʋ nagɩna a yɩ ti yɔrɩ wa ka sɩ sɩba Adami bɩabɩ. Dɩ yiwo wusie dɩ vuosi pam kpiye mɩj vuobalɩjka tɩmbɩatɩ wɩa. Ama N̄m̄ūj zɔɔlɩn̄chɩgɩla faasi dala mɩj, ta ʋ piini dieke ʋ yɩnana vuosi pam, aɲ ka yi vuobalɩjka Yisa Masia zɔɔlɩn̄chɩgɩla wɩa gban̄ dala mɩj.

¹⁶ N̄m̄ūj piinike aɲaɲ Adami bɩabɩ ka yi bɩnyɩ. Kan̄ūj bɩabɩ mi die yaa wa tɩbɩdatɩj a keɲ, ama N̄m̄ūj piini dieke ʋ yɩna ti yɔrɩ wa yiwo ti wɔbɩatɩ naachaala ti tɩmbɩatɩ pam kʋaɲ chaan̄.

17 Vuobalɨka tɨmbiatɨ wɨa kuɨ dɨ kva vuon mana, wɨnɨ vuobalɨka mi wɨa. Ama wudieke dɨ dɨna ka kvaaka, vuobalɨka Yisa Masia tɨɨmaha tɨaɨ die. Nɨmɨ chɨɨ tɨ wa zɔɔlɨɨ pam ta tuo tɨ Yisa Masia wɨa, die wɨa tɨ nan ye nyanɨɨɨ aɨaɨ miivoli dieke dɨ wone kpatɨɨ Yisa Masia ma.

18 Die vuon mana die baa ɨ ye wo tɨɨdatɨɨ Adami bɨabɨ wɨa. Ama wɨvɨɨ dieke Masia dɨ yine wo wɨa Nɨmɨ tuo tɨ mɨɨ ta yɨ tɨ piini dieke dɨ yine miivoli.

19 Adami die zeti wo Nɨmɨ nɨaɨ ta yɨ vuosi pam dɨ yɨ tɨntɨmbiatɨ tieliɨ, ama Yisa tuo wo Nɨmɨ nɨaɨ, ta nan yɨ vuosi pam bɨrɨɨ vuovɨna Nɨmɨ jɨɨɨ.

20 Mɨraha kenye dɨ ka dagɨ bɨaɨ dɨ dala dene, ama bɨaɨ dɨ dala dene wo, Nɨmɨ zɔɔlɨɨɨɨɨɨ faasɨ dala mɨɨ pam a tɨaɨ die.

21 Die wɨa, bɨaɨ dieke dɨ yine vuota dɨ kpie die wo, die gbaɨ gbaɨ Nɨmɨ zɔɔlɨɨɨɨɨɨ wɨa ɨ baarɨ dɨ ba yɨ vuovɨna ɨ jɨɨɨ, ta yɨ ba miivoli dieke dɨ wone kpatɨɨ, tɨ Yɔmɨtɨɨɨ Yisa Masia ma.

6

Yaa gamma tɨmbiatɨ aɨaɨ svɨɨɨɨɨ wɨa

1 Die wɨa, bɨa tɨ baa tɨ balɨ? Tɨ nan dɨ bie tɨ tɨmbiatɨ ma amɨ Nɨmɨ zɔɔlɨɨɨɨɨɨ gɨtɨ yaa?

2 Aayɨ, daa die. Yaa gamma bɨaɨ wɨa, tɨ sɨ sɨba tɨ kpiye mɨɨ, ta bɨaɨ dɨ bɨ wo tɨ hagɨrɨɨ. Die wɨa tɨ kaɨɨ wɨarɨ tɨmbiatɨ ma.

³ Tɪnɪŋ vuodiekemba ba sɪna tɪ aŋaŋ Nɪmɪŋ nyaan Yisa Masia saan ma wa, tɪ sɪ sɪba tɪ lagɪŋ a kpi mɪŋ aŋaŋ wa.

⁴ Die wɪa, die tɪ lagɪŋ a kpi mɪŋ aŋaŋ Yisa Masia ta ba guu tɪ aŋaŋ wa Nɪmɪŋ nyaan sɪla ma; ta ɔ Chɔɔŋ Nɪmɪŋ dɪ nagɪ ɔ hagɪrɪŋ a sɔgɪrɪ wa a nyɪŋ kunj me, die gban gban tɪ gban dɪ hagɪ dɪ tɪ bemme miivoli haalɪkɔ ma.

⁵ Dɪ yi tɪnɪŋ aŋaŋ Masia die dɪ lagɪŋ a kpi, die gban gban tɪ baa tɪ lagɪŋ a hagɪ kunj me sɪba die ɔ hagɪna die wo.

⁶ Tɪ sɪba a baari dɪ tɪ berikɔɔrɪ die lagɪŋ a kpi mɪŋ aŋaŋ Yisa ɔ dagarɪkɔ ma, dɪ tɪ berikɔɔrɪ daa bɪ yallɪma tɪ hagɪrɪŋ, ta tɪ kaan bɪ yi yɔŋɪsɪ bɪaŋ hagɪrɪŋ ma,

⁷ dama dɪ yi vuon dɪ kpi ɔ bɪ wo bɪaŋ hagɪrɪŋ ma.

⁸ Tɪ dene kpi aŋaŋ Masia wa, tɪ yaa yada dɪ tɪ nan dɪ yallɪ miivoli aŋaŋ wa.

⁹ Tɪ sɪba a baari Nɪmɪŋ sɔgɪrɪ wa Masia a nyɪŋ kunj me ta ɔ kaan bɪ kpi; kunj bɪ wo ɔ hagɪrɪŋ.

¹⁰ Die ɔ kpiye mɪŋ bɔnyɪ tɪ tɔntɔmbiatɪ wɪa, ama ɔ wana bie miivoli me wo, wɔnɪŋ aŋaŋ Nɪmɪŋ lagɪŋ na a beri mɪŋ.

¹¹ Die wɪa, nɪ gban nɪ nagɪ nɪ gban sɪba nɪ kpiye mɪŋ ta bɪaŋ dɪ bɪ wo nɪ hagɪrɪŋ, ama Yisa Masia wɪa nɪ bie wo nɪ miivoli me Nɪmɪŋ jigɪŋ.

¹² Die wɪa, nɪ daa vaa bɪaŋ pɔgɪlɪ nɪ nyɪŋgbanɪŋ ta vasa nɪ yime bɪaŋ chotɪ.

¹³ Nɪ daa yɪma nɪ nyɪŋgbanɪŋ lɔgɪŋ kaanu hagɪrɪŋ aŋ ka tɔma tɔmbiatɪ, ama nɪ nagɪ nɪ gban a yɪ Nɪmɪŋ, ta sɪ sɪba nɪ nyɪŋ wa kunj me

ta juu miivoli me; ni nagı ni nyıngbanıy mana a yi Nımyı aı ı nagı ni a tıy sugıfıalıy tııma.

¹⁴ Bıaıy da yallıma dı hagrıy, dama mıraha ka sı ni, ama Nımyıy zıılnchıgılahա sına ni.

Sugıyalıy yııııı wa

¹⁵ Mıraha dı kana ka sı tı wa, ama ta Nımyıy zıılnchıgılahա dı sı tı naa, tı nan wıarı tımbıatı yııle me yaa? Aayı, tı kaay yi die.

¹⁶ Nı ka sıba a baarı yııwo yıımı a yi vuodieke fı tuosınene ı nıarı? Dı yi fı saagt a yie tımbıatı, yııwo bıaıy yıımı, ta ka kpatıy yııwo kuy, ama fı saagt Nımyıy nııaı, die nan vaa fı yi vuovıııı Nımyıy jııııı.

¹⁷ Saıııa kaanı, bıaıy die yalla ni hagrıy, ama lele nııy n waasa Nımyıy ni faasına a tuo wusie dagıku dieke n dagına ni wa.

¹⁸ Nımyıy die vıarı ni a nyıy bıaıy yıııııı ma, amı ni yi wudieke dı baay nan fıalı ı sııy.

¹⁹ (Nııııy vuota dı kana ka mıııııa Nımyıy wa lagı lagı wa wa, mııy yaala n balı aııııy vuota yıııy a dagı ni ı wa.) Sıba die ni ııaana a naga ni gbaıy a tıma tımbıatı a gıta die wo, lele nııy ni nagı ni gbaıy a tıma Nımyıy tııma amı ni nan sııy yi ı sııııı.

²⁰ Saıııa dieke die ni yııne bıaıy yıııııı wa, die dı ka yi fıııııı dı ni fıalı Nımyıy sııy.

²¹ Tııy dieke die ni tıına ta lele ka wa yaa vıııı naa, bıa nyıarı ni ye? Hanıy tıımaha mı chanchaalıy yaa kuy a kıııy mııy.

²² Ama lele nııy ni wa nyıy wa bıaıy yıııııı ma, ta bıııy Nımyıy yıııııı. Naa nan vaa ni

yi sũgɣɣalɔntielin ta ye miivoli dieke dɩ wone kpatɩŋ.

²³ Dama tɔntɔmbiatɩ nyɔarɩ yiwo kuŋ, ama Njɩnɩŋ piini yiwo miivoli dieke dɩ wone kpatɩŋ, tɩ taasɩna aŋaŋ tɩ Yɔmɔtien Yisa Masia wɩa.

7

Hɔgɔ faarinɩ aŋaŋ dembinɩ yallɩŋ wɩa

¹ N nɩmballɩ, nɩ mana sɩba mɩra, die wɩa nɩ nan biagɩ sɩba wudieke n bala n balɩ naa chɩaŋ. Mɩra yige vuodieke dɩ benne ɔ miivoli me mɩŋ.

² Die wɩa mɩraha sɔŋ, dɩ yiwo talastɩ dɩ hɔgɔ lagɩma aŋaŋ ɔ chɩrɩ sɩŋŋa dieke ɔ chɩrɩ dɩ yene bie ɔ mɩsɩ ma, ama sɩŋŋa dieke ɔ chɩrɩ wa dɩ kenɩ kpi, mɩraha ka bi yigi hɔgɔ wa.

³ Die wɩa, dɩ yi sɩŋŋa dieke ɔ chɩrɩ wa dɩ yene bie ɔ mɩsɩ ma, ta ɔ beri aŋaŋ dembigaan, ba nan dɩ wasa wa daakpannagɩrɩ; ama dɩ yi ɔ chɩrɩ wa dɩ kpi, mɩraha kaŋ bi yigi wo. Dɩ yi ɔ yallɩ dembigaan ɔ chɩrɩ wa kuŋ kɩaŋ chaan, ɔ ka yi daakpannagɩrɩ.

⁴ N nɩmballɩ, die gbanɩ die dɩ sɩ aŋaŋ nɩ, nɩ yiwo Masia nyɩŋgbaniŋ lɔgɩŋ, ta die kpi ta mɩraha ka bi yige nɩ, ama lele nɩŋ nɩ taasɩya mɩŋ aŋaŋ Masia vuodieke die dɩ hagɩna kumbu me wo, nɩ yime wɔwɩna a yɩma Njɩnɩŋ.

⁵ Sɩŋŋa dieke dɩ tianna wa die tɩ yie tɩ nyɩŋgbaniŋ choti ta mɩraha dɩ vaa tɩ yaa lɔlɔbiatɩ ta a tɩma tɩ nyɩŋgbaniŋ ma, ta yaa wudieke dɩ yine kuŋ a kien tɩ ma.

⁶ Ama lele nɩŋ, mɩraha ka bi yigi tɩ, dama die tɩ kpiye mɩŋ ta mɩraha dɩ bi wo tɩ hagɩrɩŋ. Die wɩa,

ti wa biagi a tuma yia Nmuṅ aṅaṅ miivoli haali dieke Nmuṅ Halikasika di yina ti wa; ti ka bi tuma aṅaṅ murikuraha die ba maagina gbanḳu ma wa.

Mira aṅaṅ bīaṅ wīa

⁷ Die wīa, bīa ti baa ti balı? Ti nan balı di muraha ka vīna yaa? Aayi, ti kaan balı die. Muraha di tıṅ wori, n tıṅ kaan di siba bīaṅ di yine jadieke. Muraha di tıṅ ka dagıya di n daa yallıma lola aṅaṅ n chanchaan jaan, n tıṅ kaan di siba lola di yine jadieke.

⁸ Ama bīaṅ ye wo ka hagiṛıṅ a nyıṅ wa muraha sıṅ, ta lola yiri yiri pam di hagi n sıṅ ma. Muraha di tıṅ wori, bīaṅ tıṅ nan yi jakpiikin.

⁹ Saṅṅa dieke die n kana ka siba muraha, die n yaa miivoli muṅ; ama n kenne siba muraha, bīaṅ dieke di benne n sukı di hagi,

¹⁰ ta maṅ kpi. Ta mira dieke di tunna mu ka yaa miivoli a keṅ wo, die di yaa kuṅ a keṅ.

¹¹ Bīaṅ die di ye sien muraha sıṅ ta gaan muṅ, ta kuṅ muṅ.

¹² Muraha aṅaṅ ka dagıku nuṅ yiwo kası, ta yi wusie ta bi vīna.

¹³ Die nuṅ, di baan dagı di wudieke di vīna wa yalla kumbu a keṅ n ma wa? Aayi, daa die. Bīaṅ di wa wudieke di vīna a yaa kumbu a keṅ n ma, amı ka nan yuori dagı ti bīaṅ di sına dene. Die wīa ti wa siba di bīaṅ faası yiwo jabıaṅ pam.

Yaa gamma tımbıatı aṅaṅ tınvına yiile

¹⁴ Ti siba a baarı di muraha nyıṅ wa Nmuṅ jigın, ama manıṅ nuṅ n yiwo vuota, ta yi bīaṅ yımu.

15 N ka sɪba wudieke n yinene chɪaŋ; ta ka yie wɔvɪna dieke n yaalala dɪ n yi; ama ta yie tɔmbɪatɪ dieke n hana.

16 Dɪ yi maŋ yie tɔmbɪatɪ dieke n kana ka yaala dɪ n yi, dɪ dagɪya dɪ n saagɪya mɪŋ dɪ mɪraha vɪna mɪŋ.

17 Die wɪa, dɪ ka yi n gbaŋ n tɔnnanaha, ama dɪ yiwo bɪa dieke dɪ benne a ma wa vanana maŋ yie he.

18 N sɪba a baari dɪ wɔvɪtɪŋ wo n sɔŋ ma, n yaala n yiwo wudieke dɪ vɪna, ama n ka bɪagɪ yie ke.

19 Wɔvɪŋ dieke n yaalala dɪ n yi wo, n ka bɪagɪ yie, ama ta tɔmbɪatɪ dieke n kana ka yaala dɪ n yiwo, kanɪŋ ma yie.

20 Die wɪa, dɪ yi maŋ yie wudieke n kana ka yaala dɪ n yiwo, dɪ dagɪya dɪ daa maŋ n gbaŋ n yinene he ama dɪ yiwo bɪa dieke dɪ benne n ma yinene he.

21 Wɔbalɪmɪŋ maŋ ye ta ka bie n ma saŋŋa mana, maŋ keŋ yaala dɪ n yi wudieke dɪ vɪna, bɪaŋ ŋaaŋ beri aŋaŋ mɪŋ.

22 Nɪmɪŋ mɪraha yɪnana mɪŋ sɔgɪfɪalɪŋ,

23 ta maŋ yese mɪrɪ dieke dɪ tɔnnana n nyɪŋgbaŋɪŋ ma a waga aŋaŋ mɪrɪ dieke n sɔŋ dɪ yaalala, ta bɔbɪ mɪŋ sɪba dansarɪka vuɔŋ, dɪ n saagɪ a yi bɪa dieke dɪ benne n sɔŋ ma wa.

24 Aba, n yiwo sɔgɪchɔsɔsɪŋ tienj. Mɪnɪa baan gbatɪ mɪŋ a nyɪŋ nyɪŋgbaŋ dieke dɪ yalla mɪŋ a gara kuŋ me naa?

25 N bɪra Nɪmɪŋ vuodieke dɪ gbatɪna mɪŋ a taan naa, tɪ Yɔmɔtienj Yisa Masia wɪa.

⁷ Dıı yi fıbu nagi fıbu yıtaŋ a taastı anıaŋ vuota choti, yiwo Nımuŋ dataaŋ, ta ka dı Nımuŋ mıraha, ta kaanı seŋ a dı ha.

⁸ Vuodiekemba dı dına vuota choti kaanı bıaŋı yi wıuŋ a fıalı Nımuŋ sıuŋ.

⁹ Lele nı ka bı beri sıba nı nyuŋgbanıuŋ dı yaalala nı bemme dene, ama nı berıuŋ sıu sıba Halıkasıka dı dagına nı dene, dıı yi Nımuŋ Halıkasıka dı seŋ bie nı ma. Vuodieke nuŋ mana dı wone Masia Halıkasıka ka yi u sıtı.

¹⁰ Dıı yi Masia dı bie nı ma, Halıkasıka nan yı nı mııvoli dama Nımuŋ tuo nı muŋ dı nı yiwo vuovına u nuŋıa ama nı nyuŋgbanıuŋ nan kpi nı bıaŋ wa.

¹¹ Wıuŋıuŋ Nımuŋ vuodieke dı sıŋırına Yısa a nyıuŋ kuŋ me wo, dıı yi ta u Halıkasıka dı bie nı ma, wıuŋıuŋ vuodieke dı sıŋırına Yısa a nyıuŋ kuŋ me wo, wıuŋıuŋ u balla u yı nı nyuŋgbanıuŋ mııvoli haalıuŋ, u Halıkasıka dı benne nı ma wa.

¹² Die wa, n nımbalı, nı sımma ta daa dıa nı nyuŋgbanıuŋ choti.

¹³ Dıı yi nı dı nı nyuŋgbanıuŋ choti nı baa nı kpi muŋ, ama dıı yi nı kuu nı nyuŋgbanıuŋ choti Nımuŋ Halıkasıka haŋırıuŋ ma, nı nan ye mııvoli.

¹⁴ Vuodiekemba Nımuŋ Halıkasıka dı dagınana ba sieku, banıuŋ ba yıne Nımuŋ ballı.

¹⁵ Dama Halıkası dieke Nımuŋ dı yına nı wa, ka yi nı bıruŋ wa yıuŋıuŋ anıaŋ vuodiekemba dı chıŋınana ŋmaamuŋ, ama u yı nı bıruŋ wa Nımuŋ ballı, ta yı nı haŋırıuŋ nı wasa Nımuŋ dı, “Tı Chıuŋı.”

¹⁶ Nımuŋ Halıkasıka vana tı gbanı gbanı haalıtı dı sıba dı tı yi wo Nımuŋ ballı.

17 Tı senne a yi N̄m̄ūj ballı naa wıa, tı nan ye nyınvıuna diekemba v̄ nagına a d̄vāŋ a gbarı v̄ vuosisi; tı nan keŋ ḡv̄tı ye v̄ jılma. Dama dı yi tı die wahala Masia wıa, v̄ nan keŋ k̄v̄tı tı.

Yaa gamma s̄v̄gıfıalı dieke tı bala tı daansı ye wıa

18 N s̄ba dı wahala dieke tı dinene lele gie wo kaan̄ b̄ıagı nagı m̄v̄gııı an̄aŋ s̄v̄gıfıalı dieke N̄m̄ūj dı bala v̄ yı tı wa.

19 D̄v̄nıa nyinti mana N̄m̄ūj dı naana chıısa an̄aŋ n̄ıŋŋm̄ına a gbarı san̄ŋa dieke N̄m̄ūj dı bala v̄ keŋ v̄v̄arı v̄ ballı yeŋ me,

20 dama d̄v̄nıa nyinti mana die ch̄v̄v̄sıya m̄ıŋ ta die bı wo nyv̄arı, die ka ka yi ka gban̄ ka d̄v̄ŋŋv̄, die ka yiwo N̄m̄ūj d̄v̄ŋŋv̄ v̄ yi die, ama v̄ bı vaa ka yaa tama.

21 Daan̄ kaanı nan dı beri ta d̄v̄nıaka nyinti mana nan keŋ nyıŋ k̄ıŋ ȳv̄ŋıı ma, ta k̄ıŋ kaan̄ bı p̄v̄gılıha, ta nan dı yaa s̄v̄gıfıalı dieke N̄m̄ūj ballı dı bala ba keŋ ye wo.

22 Tı s̄ba a baarı d̄v̄nıa nyinti mana bie t̄vaŋ ma ta ŋmuuse a keŋ t̄v̄gı jinne s̄ba h̄v̄ḡv̄ dı bala v̄ m̄ırı ta ŋmuuse dene wo.

23 Ama daa d̄v̄nıa nyinti nyına ma ŋmuusinene, ama tııŋ vuodiekemba dı yalla N̄m̄ūj Halıkasıka dı yine piini dieke N̄m̄ūj dı wolinne a yı gban̄ ŋmuuse m̄ıŋ tı s̄v̄gıtı ma ta chıısa san̄ŋa dieke N̄m̄ūj dı bala v̄ wa tı v̄ ballı, a gbatı tı nyıŋgbanıŋ a nyıŋ ȳv̄ŋıı ma.

24 Die tı yalla tama wıa tı ye gbatıtanıŋ. Dı yi tı ye jadieke tı yalla tama dı tı nan ye, die nıŋ

ka ka bi yi tama. Muna baa u yaa tama jadieke u wone ye wia?

²⁵ Ama du yi ti yaa tama di ti nan ye jadieke ti yene ka yeye, die nu ti nan chusi anan suguru.

²⁶ Die gban gban Nmu Halikasika di sunne ti ti gbaligisi ma. Ti naan ka siba ti muna ti jusa Nmu dene ama Halikasika naan jusa Nmu a ya ti anan nmuusi dieke nuawu di kana kaan biagi a bal.

²⁷ Ta Nmu vuodieke di sibuna vuota sunanyile siba Halikasika sunanyile mu, dama Halikasika jusa Nmu a ya u vuosi a du sie dieke wunu Nmu di yaala.

²⁸ Vuodiekemba Nmu di wana, u wa ba wa wu wia, ta ba yaa choti anan wa, ta ti siba di wudieke mana di yinene, u vasa a yie wunu a ya ba.

²⁹ Ta vuodiekemba Nmu di wone a vuar wa, die u vuar ba mu di ba summa u Bua wa, am u Bua wa nan yi Bajakutu ta yall numball pam.

³⁰ Nmu wa wa vuodiekemba u vuarina wa, ta yi banu vuodiekemba u wana wa di ba yi vuovina u nuha, ta vuodiekemba u bala di ba yiwo vuovina u nuha wa, u koti ba nmusikpen.

Nmu choti wia

³¹ Bua ti baa ti bal yaa gamma gen he mana ma? Du yi Nmu di bie ti chaan, muna baan biagi a tuoli ti?

³² Nmu die ka mu ti u Bua wa, ama die u nagi wa mu a buru kaaba ti wia. Du yi die u yi ti u Bua, bia wia u kaan yi ti nyintalikaha mana.

33 Mınta baan bıagı a balı chıssı Nımun vuovarıka? Nımun gban baarı dı ba wo bıan v jigin.

34 Mınta benne a baan bıagı a dii ba sarıya ta baarı dı ba chıssıya? Vuon wori. Masia die kpiye mıj ta Nımun dı sıgırı wa a nyın kun me, ta lele v kalı Nımun nuudiigin chaan a jıssa wa a ya tı.

35 Bıa baan bıagı a vıarı tı a nyın Masia choti me? Wumugisike yaa, wahala yaa mugisın yaa kın yaa zıılın yaa sıgıchıssın yaa kun?

36 Sıba ba maagına Nımun gbanıv ma dı:
 “Fu wıa vuosi yaala ba kvı tı mıj sanıa mana; ta tı sıv sıba yii diekamba ba yalla a gara dı ba kırıgı wa.”

37 Ama wıaha gie mana ma, tı yaa wa nyanın, Yısa Masia vuodieke dı chone tı wo ma.

38 Dama n sen a sıba dı jaan wori a baan bıagı vıarı tı a nyın Masia choti me; kun yaa, mıv yaa, malakasi yaa, jımbıatı yaa, wudieke dı yinene lele yaa, wudieke dı bala ka yi sanıa dieke dı bala ka ken wo

39 yaa jadieke dı benne nımsıkpen, yaa tıngbanıa chıan, jaan wori naamın mana ma a baan bıagı a vıarı tı a nyın Nımun choti me, choti dieke dı nyına tı Yımvıtien Yısa Masia ma wa.

9

Yaa gamma Nımun anın Izara vuosi wıa

1 N yıwo Masia sıvı wıa, wudieke n balala wa yıwo wusie, n ka chıba nımvıchıvıvı. Ta

Ŋmɔŋ Halikasika dɔ dii n siara dɔ n ka chɔba
ŋmɔnchɔbɔsɔ,

² dɔ yi maŋ yaa sɔgɔchɔbɔsɔ dieke dɔ wone
kpatɔŋ

³ n gban gban buurin wɔa. Dɔ tɔŋ nan yi mɔŋ
nansɔŋ maŋ tɔŋ nan biagɔ a zie vuosi gie maŋ ma
dɔ Masia chɔbɔsɔ mɔŋ, n tɔŋ nan saagɔ.

⁴ Banɔŋ ba yiwo Izara vuosi, ta Ŋmɔŋ die
dɔ vɔarɔ ba, ba yi v ballɔ, ta dagɔ ba v
chaankpenkpenɔŋ, ta saagɔ anan ba, ta yɔ ba v
muraha, ta dagɔ ba wusie jɔamɔŋ, ta yɔ ba nɔa.

⁵ Ba chɔɔŋkɔbɔlɔŋ die yiwo vuokpɔma, ta Masia
die dɔ tarigina a yi vuota wa die yiwo ba wɔnyɔ.
Ŋmɔŋ, vuodieke dɔ yalla yiko jaan mana ma wa
ye birɔ dieke dɔ wone kpatɔŋ. Wusie.

⁶ N ka baarɔ Ŋmɔŋ nɔarɔ ka tɔma; dama daa
Izara vuosi mana yine Ŋmɔŋ vuosi wusie.

⁷ Daa Abarahami haagɔsɔ mana yine v haagɔsɔ
wusie, dama Ŋmɔŋ die balɔ Abarahami dɔ, “Aziki
maarɔŋ bala ba keŋ yi fɔ haagɔsɔ.”

⁸ Die wɔa, daa vuodiekemba Abarahami
dɔ murɔna vuota murɔŋ yine Ŋmɔŋ ballɔ.
Vuodiekemba dɔ yine Ŋmɔŋ nɔarɔ murɔŋ ballɔ
banɔŋ ba senne yi Ŋmɔŋ ballɔ.

⁹ Ŋmɔŋ die yɔ wa nɔarɔ gie dɔ, “Bɔŋ chaan
sanɔka gie n nan yinɔi keŋ, ta Sara murɔ wa
Bɔadembin.”

¹⁰ Ama daa a mana wonde. Rebeka die murɔ
wa yɔba ta ba yi dembisi ta yaa chɔɔŋ balɔmɔŋ,
wɔnɔŋ v yine tɔ chɔɔŋkɔbɔŋ Aziki.

¹¹⁻¹² Ama sanɔŋa dieke die ba yene ka murɔ ba
ta ba ye ka yi wudieke dɔ yine vɔnɔŋ yaa bɔan,
Ŋmɔŋ die dɔ balɔ Rebeka dɔ jakɔvɔrɔ nan keŋ jɔan

bʉabike. N̄m̄uŋ die bala naa d̄i ʉ choti yi. Die ʉ choti yiwo d̄i ʉ v̄bari vuosi, daa ba t̄uuma w̄ia; ama d̄i yiwo ʉ chone ta v̄bari dene.

¹³ S̄iba N̄m̄uŋ d̄i bala wudieke ʉ gban̄ku ma d̄i, “N v̄bari wa Jakobu ama ta zeti Es̄o.”

¹⁴ B̄ia t̄i baa t̄i bal̄i? T̄i nan bal̄i d̄i N̄m̄uŋ ka yie wudieke d̄i v̄una yaa? Aaȳi, daa die.

¹⁵ N̄m̄uŋ die bal̄i wa Mosisi d̄i, “Vuodiekemba n yaalala n ch̄iḡi z̄ōōluŋ ban̄uŋ maŋ nan ch̄iḡi z̄ōōluŋ.”

¹⁶ Die w̄ia, d̄i ka d̄i vuota d̄i yaal̄nana yaa a yie wudieke, ama d̄i yiwo N̄m̄uŋ z̄ōōluŋch̄iḡila w̄ia.

¹⁷ D̄i maaḡiya N̄m̄uŋ gban̄ku ma a bal̄i ȳi Faaro d̄i, “Man̄uŋ N̄m̄uŋ n ȳi f̄u wo naan̄ naa w̄ia, d̄i n naḡi f̄u a daḡi n h̄aḡiruŋ, ta vaa n saan̄ m̄ūbi a ga t̄uŋgb̄anka gie lūga mana.”

¹⁸ Die w̄ia, ʉ ch̄iḡa vuodiekemba ʉ yaalala d̄i ʉ ch̄iḡi z̄ōōluŋ, ta yie bat̄an̄ t̄iba d̄i ka w̄umma w̄ia s̄iba ʉ yaala dene.

Yaa gamma N̄m̄uŋ s̄inyuruŋ an̄an̄ ʉ z̄ōōluŋch̄iḡila w̄ia

¹⁹ N̄i w̄onȳi nan p̄ias̄i m̄uŋ d̄i d̄i yi die, b̄ia w̄ia N̄m̄uŋ d̄i yese vuota ch̄ūsuŋ? M̄un̄ia baan̄ biaḡi a zeti N̄m̄uŋ choti?

²⁰ Ama n z̄ūa, m̄un̄ia yine f̄u d̄i f̄u yin̄ji bal̄i w̄uŋ a ȳi N̄m̄uŋ? Kpaḡuŋ nan biaḡi a p̄ias̄i vuodieke d̄i w̄ons̄ina ka wa d̄i, “B̄ia f̄u w̄ons̄i m̄uŋ naa?”

²¹ Dama vuodieke d̄i w̄ons̄ina k̄paga yalla sien̄ d̄i ʉ naḡi t̄oḡuŋ a w̄ons̄i k̄paga ale a nyuŋ t̄oḡuru mi, ta kaan̄ d̄i v̄una ta kaan̄ d̄ian̄ d̄i ka v̄una.

22 Die gbaŋ gbaŋ Nmuŋ dı yi; Die ɔ yaala ɔ daɣı wa ɔ sunyuruŋ aŋ vuonŋ mana summa ɔ haɣuruŋ. Ama die ɔ dii wo suguru aŋaŋ vuodiekemba ɔ juuna sunyuruŋ aŋaŋ ba wa ta dı mu dı ɔ chubuŋ ba wa.

23 Die ɔ yiwo naa, dı ɔ daɣı ɔ yalla haɣuruŋ pam dene, ta die chiɣı vuodiekemba ɔ vɔarına zooluŋ dı ba gɔtı ye ɔ haɣuruŋ a taanŋ.

24 Dama tı yine vuodiekemba ɔ wana daa Juu vuosi nyuna ma, ama aŋaŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi gbaŋ.

25 Naa die yi siba Hosia die dı maagına dene, dı Nmuŋ baari dı,

“Vuodiekemba die dı kana ka yi n vuosisi,
 banuŋ maŋ nan naɣı aŋ ba yi n vuosi;
 ta buuri dieke die n kana ka cho wo,
 banuŋ maŋ nan wa ba n buuri choti.

26 Ta jigidieke die ba balı ba dı ba ka yi n vuosi wo,
 mi ba nan wa ba Miivolitienŋ Nabidie Nmuŋ ballı.”

27 Nmuŋ naazua Azaya die balı wa naa yaa gamma Izara vuosi ma dı, “Du yi Izara vuosi dı dala siba muɣuŋ tambuŋ ama ba bita nan ye gbatıtanuŋ;

28 dama Nmuŋ nan datı tıngbanŋa gie vuosi tıba a kpatı laɣı laɣı siba ɔ bala die wo.”

29 Siba Nmuŋ naazua Azaya die dı wolinne a balı wa dı, “Du yi tı Yomutienŋ vuodieke dı yine haɣuruŋ wo die dı vaa tı buuriŋ batanŋ, dı tıŋ nan haari tı siba dı haarina Sodomi aŋaŋ Gomora tıɣıŋ vuosi dene wo.”

Yaa gamma Izara vuosi aŋaŋ wɔvunaha wıa

⁴ Dama Mosisi mıraha dı sıuŋ kaŋ bı bıađı vaa Nŋmıŋ baarı dı vuonŋ yiwo vuovıuıuı u nuŋŋa; ama vuodieke nuŋ mana dı yi Masia yada, Nŋmıŋ nan baarı dı wıuıuŋ vuoke yiwo vuovıuıuı u jıgıŋ.

Gbatıtaanıŋ dı yıne vuonŋ mana sıtı dene

⁵ Mosisi die maadı wa naa yaa gamma Nŋmıŋ dı bala u vaa vuonŋ yi vuovıuıuı u nuŋŋa dı yi u dı mıraha; die u baarı dı, “Vuodieke nuŋ mana dı yinene wudieke mıraha dı dagına nan ye miivoli ka wıa.”

⁶ Ama beri vıuŋ dieke dı nyıuına yada ma balı wa naa Nŋmıŋ gbaŋku sıuŋ dı, “Da keŋ yile fı sıuŋ ma dı mııta baanŋ jualı ga arızanna?” (Ka chıaŋ yiwo mııta baanŋ jualı a ga arızanna ta yaa Masia a keŋ sıuŋ?)

⁷ “Da keŋ bı yilime dı mııta baanŋ sıuŋ ga kpiile tıgıŋ?” (Ka chıaŋ yiwo mııta baanŋ sıuŋ ga a ga sıgırı Masia a nyıuŋ kuŋ me?)

⁸ Wudieke Nŋmıŋ gbaŋku dı dagına yiwo naa, dı “Nŋmıŋ wıuıuınaaha keŋ gbigi nı mııŋ; ka bie nı nıa ma aŋaŋ nı sıgıtı ma.” Wıuıuınaaha yiwo yada wudieke tı mııuııana wa.

⁹ Dı yi fı yuori fı nuıaŋ a balı dı, “Yısa yiwo Yımuıııeŋ”, ta yi yada fı sıuŋ ma dı Nŋmıŋ die sıgırı wa mııŋ a nyıuŋ kuŋ me, Nŋmıŋ nan gbatı fı a taanŋ.

¹⁰ Dama tı yıne Yısa yada tı sıgıtı ma wıa, Nŋmıŋ dı baarı dı tı yiwo vuovıuına u nuŋŋa, ta bı yuori tı nıa a bala yadaka wıa tı yese gbatıtaanıŋ.

¹¹ Dı maadıya Nŋmıŋ gbaŋku sıuŋ dı, “Vuodieke dı yıne wo yada, u kaŋ wıuŋ dıı vııvı.”

12 Jaan ka puo Juu vuosi aňaň vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi. Nmuň baluňka yine tı mana Yomutien ta sunje vuodiekemba mana dı juusınana wa.

13 Dı maagıya Nmuň gbaňku suň dı, “Vuodieke nuň mana dı juusınana tı Yomutien ta yaala sunjin, nan ye gbatıtanuň.”

14 Du yi vuosi dı ka yi wo yada, lalıa ba baa ba juusı dı v sunji be? Ta du yi ba ka wuň wuvunaha, lalıa ba baa ba yi wo yada? Ta ba ka muđu wuvunaha, lalıa ba baa ba yi a wuň ka wıa?

15 Ta du yi Nmuň dı ka tuň tuntu tu mi, lalıa wuvunaha dı baa a yi a muđu? Dı maagıya Nmuň gbaňku ma dı, “Vuodiekemba dı ganana a muđu wuvunaha kenin vına pam.”

16 Ama daa vuon mana die tuone wuvunaha. Azaya die maagıya muň Nmuň gbaňku suň dı, “Nmuň, muňa tuosinene wuvunaha gie.”

17 Die wıa, du yi vuon dı wuň wuvunaha gie, die baan vaa vuoke yi Yisa yada, ta du yi vuosi dı muđu Masia wuvunaha die baan vaa ba wuň.

18 N yaala n puası a ye dı vuosi ka wuň wuvunaha yaa? Wusie, ba wuňya. Dı maagıya Nmuň gbaňku suň dı,
 “Vuosi wuň ba loluň aňaň ba wubalıka tuňgbaňka gie luğa mana muň.”

19 N yaala n bı puası a ye dı Izara vuosi die ka sıba ka chuň yaa? Mosisi gbaň gbaň die wolinne a yinji balı dı Nmuň baarı dı,
 “N nan yi Izara vuosi yallıma nuňmaaruň aňaň vuodiekemba dı wone buuriň.

Ta vaa ba ju sunyuruj
a yi buuri dieke di yine gaatuj.”

²⁰ Azaya die dii wo dembisi, ta baari di Nmuj
baari di,

“Vuodiekemba бага die di wone n ma ye muj
muj;

Ta naguj n gbanj a daguj vuodiekemba di kana
ka ptasa yaala n jigijj.”

²¹ Ama u balu wa naa yaa gamma Izara vuosi ma
di, “N turu wa n nuuj nmuntvasi ananj yuj di
n tuo be ama ba yiwo vuodiekemba di kana ka
womma wia ta zeti n nuanj.”

11

Nmuj die di chiguna Izara vuosi zoolinj dene

¹ N bu yaala n ptasi muj di, Nmuj zeti wo
u gbanj gbanj u vuosi di yine Izara vuosi yaa?
Aayu, u ka zeti be. Manuj n gbanj gbanj n yiwo
Izara vuoj, ta yi Abarahami haaguj, ta nyuj
Benjamani buurinj ma.

² Nmuj ka zeti u vuosi u vuaruna a nyuj piiliku
me wo. Nu siba wudieke di maaguna Nmuj
gbanju ma yaa gamma Elaja die di fobunana
a yia Nmuj yaa gamma Izara wia dene:

³ Die u baari di, “N Yomutienj, ba kuv fu
naazvaluba mana ta chusv fu korititi, manuj n
nyuna ma tiala ta ba mia di ba kuv muj.”

⁴ Nmuj die di yinjji a balu wa di, “Manuj n yaa
wa dembisi tuse ayupoyi vuodiekemba di yene
ka jianj buuj Baali.”

⁵ Die di su leleke gie gbanj: Izara vuosi bita ye
beri ta Nmuj di vuaru ba u zoolinchigula wia.

6 Dı yi N̄mıŋ dı v̄arı vuosi dı yi wo v̄ z̄ōl̄n̄ch̄ıgıla wıa v̄ v̄arı ba daa ba t̄uma wıa. N̄mıŋ dı tıŋ v̄ara vuosi ba t̄uma wıa, die nıŋ v̄ z̄ōl̄n̄ch̄ıgıla ha ka yi wusie z̄ōl̄n̄ch̄ıgıla.

7 Naa dagıya dı Izara vuosi bıta dieke N̄mıŋ dı v̄arına wa die yene jadieke ba mana die dı dına dıdıa a yaala wa. Ama vuotıalıkaha sikpen die hagıri mıŋ.

8 Naa die yi sıba dı maagına N̄mıŋ gban̄k̄u ma dı, “Bına dieke dı tıanna a keŋ t̄ugı jinne, N̄mıŋ die dı yi ba ka sıba wıa chıası, ta ka bı yese yaa w̄mma.”

9 Dı bı maagıya N̄mıŋ gban̄k̄u s̄ıŋ dı Davidi die baarı dı:

“N̄mıŋ, vaa vuosi gie d̄uga

yi chachabıı a yigi be aŋ ba dii wahala;

10 ta vaa ba nine dı yıŋ, am̄v̄ ba kaan̄ dı yese, ta vaa ba s̄v̄ıŋ a z̄v̄ıŋ ta daa bıagı a tıntı.”

11 N yaala n pıası a ye dı Juu vuosi die dı gbinne nan̄ a nan wa, die ba nanya mıŋ a ch̄v̄ıŋ mana? Aayı, daa die. Die ba yine bıaŋ wıa, ta N̄mıŋ dı gbatı vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi a taan̄. N̄mıŋ die yi naa am̄v̄ Juu vuosisi nan dı yaa nıŋmaarıŋ aŋaŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi.

12 Juu vuosi bıaŋ wıa dı yi tıŋgban̄ka gie vuosi dı ye gbatıtan̄; ta ban̄ Juu vuosi dı kana ka yi N̄mıŋ choti wıa yine vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi dı ye gbatıtan̄, die wıa dı yi Juu vuosisi mana dıaŋ dı vaa ba t̄mbıatı ta ye gbatıtan̄, tıŋgban̄ka gie vuosi nan faası ye alibarika a tıaŋ naa.

Vuodiekemba di kana ka yi Juu vuosi gbatitaanij wa

¹³ N bala yia ninij vuodiekemba di kana ka yi Juu vuosi, n yene yi Masia tontontu ni jigin naa, n nan di yaa nyuun nigin n tuma ma.

¹⁴ Du yi man tin nan biagi a yi n gban gban n vuosi di yine Juu vuosisi yallima ninjmaarij anaj vuodiekemba di kana ka yi Juu vuosisi, vuon zu di tin nan yi batan ye gbatitaanij.

¹⁵ Die Nmij di zetine Juu vuosisi, die u yiwo tingbanke gie vuosi u zualan, ama du yi Nmij di saagi a tuo be ba yi u vuosi bira, di nan di su laha? Di nan di su siba ba sugirina vuon a nyin kuj me die wo.

¹⁶ Du yi bambunan paanuku di yi Nmij suti, nyintialkaha gban yiwo u suti. Du yi tin nagirisu di yi Nmij suti, ka nagirisu gban yiwo u suti.

¹⁷ Juu vuosi su siba tigin tu dieke di vuna, ta Nmij die di gobi tuka nagisu atan, ta nagi haagin tin nagisu a taasi anaj jadieke di benne tigin me wo, a taasi a birin jabalinij. Ninij vuodiekemba di kana ka yi Juu vuosi su siba haagin tuka nan, ta taasi Nmij wovuna dieke di nyinna Juu vuosi jigin, ta su siba haagin tuka nan dieke di taasin anaj javin dieke di nyinna tigin tuka ma.

¹⁸ Die wa ni daa yilime di ni tin nan diekemba Nmij di chana a tan wa ta a su siba tigin tuka nagirisu wa. Ni daa kuulime, dama ni yine tin nan, ta tuka nagirisu di yia ni sunjin, daa ni sunjinene tuka nagirisu.

19 Ama ni nan baari di, “Wusie, Nmuṅ chɩa nagɩsɩ mi a taan muṅ ta yi manṅ vuodieke di yine haaguṅ nanka sien.”

20 Ka sen yiwo wusie, ba kana ka yi yada wa wɩa ɔ chɩa ba, ta fɔnṅ vuodieke di yine yada wa wɩa ɔ nagɩ fɔ a taasi ka ma. Die wɩa, da kuulime ka wɩa, ama chɩguma ṅmaamuṅ.

21 Juu vuosi vuodiekemba die di sɩna sɩba tigin tɩka, Nmuṅ die datɩ wa ba tɩba, die wɩa ni da yilime di ɔ kaanɩ biagu a datɩ ni tɩba diaṅ.

22 Tɩ ye Nmuṅ di chɩgɩnana zɔɔlṅ ta bi tɩa dene. U tɩa muṅ anan vuodiekemba di kana ka yi yada, ama ta nan di chɩga ni zɔɔlṅ du yi ni yie yada; ama ni ka yie yada ɔ nan chɩa ni gban a taan.

23 Du yi Juu vuosisi di tarɩgi ba soṅanyile ta yinṅi a yi Yisa yada, Nmuṅ nan nagɩ ba a taasi jigidieke die ba wone a beri wo, dama ɔ nan biagu yi die.

24 Ninṅ vuodiekemba di kana ka yi Juu vuosi su sɩba haaguṅ tuṅ nagɩsɩ, ta Nmuṅ di chɩa a taasi anan tigin tuṅ. Di kaanɩ di haguṅ di Nmuṅ nagɩ nagɩsɩ dieke ɔ chɩana a nyṅ tigin tɩka ma, ta bi nagɩ ka taasi anan ka gban gban tɩka.

Nmuṅ die di chɩgɩna vuon mana zɔɔlṅ dene

25 N nɩballɩ, n yaala ni sɩmma wolɔɔburɩkun jaan, ka nan yi an ni daa yilime di ni yaa sɩbṅ: Ka yiwo di Juu vuosi batan yaa sikpen haguṅ, di nan di su die a ga tɩgi sanṅa dieke vuodiekemba mana di kana ka yi Juu vuosi ta Nmuṅ di vɔari ba di ba ken yi Yisa sɩti di ken Nmuṅ jigin.

26 Die Juu vuosi mana dı nan keŋ ye gbatıtaanıŋ. Sıba dı maagina Nımuŋ gbanıku ma dı,

“Gbatıtaantu wa nan nyıŋ Zayıni tuŋ ma,
a keŋ vıarı Jakobu haagıı a nyıŋ ba bıaŋ
mana ma.

27 N nan zıeŋ nıarı gie aŋaŋ ba,
saŋŋa dieke maŋ keŋ vıarı ba a nyıŋ ba bıaŋ
ma.”

28 Juu vuosi die dı zetine Yısa wıvıınaaha die yıne ba yi Nımuŋ dataası, ta die wıa nınuŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi dı ye gbatıtaanıŋ. Nımuŋ die dı vıarına Juu vuosi bu-urıŋ ta cho be wo, die dı yiwo ba choıŋkısılıba wıa,

29 dama dı yi Nımuŋ dı vıarı vuosi a yı v piini,
v ka tarıga v sıŋanyile.

30 Nınuŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi die zeti wo Nımuŋ nıaŋ saŋŋa dieke dı tıanna wa, ama lele v çıgı nı wa zııluŋ, dama Juu vuosisi dı zetine v nıaŋ wıa.

31 Lele Juu vuosisi zeti wo Nımuŋ sıba nı gbaŋ die nı zetine die wo, Nımuŋ die dı çıgına nı zııluŋ dene wo, die gbaŋ gbaŋ v nan çıgı ba zııluŋ.

32 Nımuŋ yaala vuosi mana sımma dı ba yiwo vuodiekemba dı zetine v nıaŋ, amı v nan çıgı ba zııluŋ.

Nımuŋ bıruŋ wıa

33 Nımuŋ nyinti wo kpatıŋ; ta v yıaŋ aŋaŋ v sıbuŋ wo magııŋ. Mıııa sıbına Nımuŋ sıŋanyile ta nan bıagı sıba v sıeti?

34 Sıba dı maagina Nımuŋ gbanıku sıŋ dı:
“Mıııa sıbına Nımuŋ sıŋanyile,

ta nan biagi a kpaan wa?

³⁵ Mɪnɪa yene yi Nɪmɪj jaan,
ta ɔ mɔ dɪ ɔ yɪŋji tun wo?”

³⁶ Nɪmɪj die naana jaan mana ta pɔgɪɪ a mana
ta ɔ wɪa a beri. Nɪ vaa ɔ ye bɪrɪj yaa gamma
haahuu. Wusie.

12

Vuon di bala ɔ tɔj Nɪmɪj tɔɔma dene

¹ Die wɪa, n nɪmballɪ, Nɪmɪj zɔɔɪnɪhɪgɪɪa wɪa
n jɔɔsa nɪ dɪ nɪ nagɪ nɪ nyɪŋgbanɪj a yi wa, aŋ
ka yi kaabi dieke dɪ yalla miivoli, ta dɪ ɔ nyɪna
ma, die ɔ yaala. Nɪ yi naa, nɪ nan dɪ jɪama wa ɔ
yaala nɪ jɪama wa die wo.

² Nɪ daa vaa nɪ berɪj sɪmma sɪba tɪŋgbanɪka
gie vuosi berɪj dɪ sɪna die wo. Nɪ vaa aŋ Nɪmɪj
tarɪgɪ nɪ sɔŋanyile aŋaŋ wusie, ta wɔnsɪ nɪ berɪj
vɪnɪj; die nɪ nan dɪ sɪba ta yie wudiekemba dɪ
vɪna ta fɪala ɔ sɔŋ.

³ Nɪmɪj die dɪ chɪgɪna mɪj zɔɔɪj wɪa maŋ bala
nɪ mana dɪ vuon da yilime dɪ ɔ yiwo vuokpɪj
a tɪaŋ ɔ sɪna die; Nɪ vaa vuon mana yilime ta
sɪmma yada dieke Nɪmɪj dɪ yɪna wa magɪsɪj.

⁴ Vuota nyɪŋgbanɪj puoye mɪj, ta lɔgɪj mana
yaa ka tɔɔma, ama ta lagɪj a yi nyɪŋgban
balɪmɪj.

⁵ Die gban dɪ sɪ, sɪba tɪ dala die wo, ama tɪnɪj
aŋaŋ Masia dɪ lagɪj a yiwo nyɪŋgban balɪmɪj, ta
tɪ mana nyɪŋgbanɪj die dɪ lagɪj a yi nyɪŋgban
balɪmɪj.

⁶ Nɪmɪj yi wa tɪ mana piini yiri yiri mɪj dɪ
tɪ nagɪ a tɔj. Die wɪa, vuon mana nagɪ ɔ piini

dieke N̄m̄ūj Halikasika di yina wa wa a tuŋ siba
 ɔ yina wa dene. Du yi fu piini di yi di fu yin̄ji
 bala N̄m̄ūj wia, di mu di fu tuma fu yada di sina
 die,

⁷ ta du yi fu piinike di yi di fu sun̄jime fu
 chanchaal̄j, di vuna di fu sun̄ji, du yi di fu
 daguma fu chanchaal̄j, di vuna di fu dagu.

⁸ Ta di bi yi di fu kpan̄jisuma fu chanchaal̄j,
 mu di fu yiwo dene. Du yi vuosi sun̄jin̄, di vuna
 fu sun̄jime be an̄an̄ fu sun̄ mana, ta du yi fu yaa
 yiko vuosi me, fu tumma yikoke tumma vunun̄; ta
 du yi fu piinike di yi di fu chiguma vuosisi zool̄j,
 di mu fu chiguma zool̄j an̄an̄ fu sun̄ mana.

⁹ Vaa fu choti yi wusie choti, ta hama jadieke
 di yine bian̄, ta mun̄ji a p̄oḡu jadieke di vuna.

¹⁰ Ni chome vunun̄ siba vuon̄ an̄an̄ ɔ num̄ba
 di chone tan̄ dene wo, ta yuma tan̄ jul̄ma.

¹¹ Ni tumma an̄an̄ nun̄jmina ta daa yalluma
 walunk̄pasi, ta tumma ti Yom̄otien̄ tumaha
 an̄an̄ ni sun̄ mana,

¹² ta vaa ni tamaka yi ni suḡifal̄j, ta dime
 suguru ni wahala ma, ta j̄us̄uma N̄m̄ūj san̄ja
 mana,

¹³ ta v̄ari ni nyinti a yuma ni numball̄
 diekema di wone wo, ta tuosime N̄m̄ūj vuosi
 di yine chaan̄j ni tige me ta yi ba chaant̄.

¹⁴ Ni j̄us̄u N̄m̄ūj di ɔ yi alibarika a yi
 vuodiekema mana di mugisinene ni, ni yi naa,
 ni daa j̄us̄uma N̄m̄ūj di ɔ kakaati a yi ba.

¹⁵ Du yi vuon̄ di yaa suḡifal̄j, ni gban̄ ni
 yalluma suḡifal̄j an̄an̄ wa, ta vuodieke dian̄ di
 yaa suḡich̄us̄u, ni yalluma suḡich̄us̄u an̄an̄
 wa.

16 Nı yallıma sɔŋanyili balımıŋ, ta daa yallıma kalinbaani, ama nı lagıma aŋaŋ wabıtı, ta daa yilime dı nı yaa ninyuoriŋ.

17 Nı daa tɔmma bıaŋ a yıma vuodiekemba dı tɔnna bıaŋ a yı nı; nı kpaŋŋı nı gbaŋ a yı wudieke vuon mana dı sɔbına dı ka vına.

18 Nı kpaŋŋı nı gbaŋ a bemme aŋaŋ sɔgıdɔagıŋ aŋaŋ vuon mana.

19 N nımballı choti, nı daa keŋ a yı bıaŋ a yı vuodiekemba dı yine nı bıaŋ, ama nı vaa Nımuŋ tuŋ hanı mi. Dı maagıya Nımuŋ gbaŋkɔ ma dı, “Manıŋ n nyına ma yalla yiko dı n datı vuosi tıba; n balla n tuŋ hanı mi, Manıŋ Nımuŋ n balla naa.”

20 Ama nı yime sıba dı maagına Nımuŋ gbaŋkɔ ma dı, “Dı yı kɔŋ dı yallı fı dataaŋ, yı wa nyindiike, dı yı nyanyuule dı yallı wa yı wa nyaaŋ aŋ ɔ nyuu”; dama fı yie naa, yı wo wo viivi me.

21 Nı daa vaa bıaŋ nyaŋŋı nı, ama nı nagı tɔnvına a nyaŋŋı bıaŋ.

13

Tı mvna tı tuosime nyıŋkɔra nva dene

1 Vuon mana mv ɔ tuosime tuŋgbaŋka nyıŋkɔraha nva; dama vuon wori ta yaa ɔ gbaŋ gbaŋ ɔ yiko ta ka ka nyıŋ Nımuŋ jigiŋ. Nımuŋ yine vuodiekemba dı yalla yikoke dı yallı yiko.

2 Die wıa, vuodieke dı kana ka tuose nyıŋkɔraha nva zeti wo wudieke Nımuŋ dı yine, ta banıŋ vuosi mi nan ye tıbıdatıŋ.

3 Dı yı wo vuodiekemba dı yinene bıabu chıgına tuŋgbaŋka nyıŋkɔraha ŋmaamıŋ,

ama vuodiekemba di kana ka yie biabu ka chiga ba nmaamij. Du yi fu ka yaala fu chiguma jakuon nmaamij die nin yime wudieke di vuna ta v nan biri fu.

⁴ Dama v yiwo Nmij tuntuntu a toma wudieke di vuna a yia ni, ama du yi fu yie bian, die nin chiguma wa, dama v yaa sien di v datu fu tibun. U yiwo Nmij tuntuntu ta zie Nmij nan ma a data vuodiekemba di yinene bian tibun.

⁵ Die wia, di vuna ni tuosime nyinkoraha nua, daa ni faasina a chiga tibidatij wia, ama di yiwo wudieke di vuna.

⁶ Ni mu ni tumme lampo dama nyinkoraha yiwo Nmij tuntuntij, ta di yi ba tuma di ba nagu lampoke a miji daansima tugbanka.

⁷ Die wia, ni yi ba jadieke di yine ba suti, du yi sanja di kej tugi di ni tun vuota lampo, yaa nyindiekemba di muna di fu tun a lampo; ta yima ba mana jilima ta jama ba.

Choti wia

⁸ Ni daa yallima vuon hamij. Hamij dieke ni muna ni yallima yine, ni chome tan. Vuodieke di chone v chanchaalij, v yiwo wudiekemba mana miraha di dagina wa.

⁹ Dama miraha dagiya di, "Da kej tun hogokpana yaa daakpana tuma, da kej a kus vuon; da kej a gaari; da kej yaaluma lola anan fu chanchaan jaan" ta miraha atan di tialu a guti naa ma ta a mana di lagij a baari di, "Chome fu chanchaan siba fu chone fu gban gban die wo."

¹⁰ Du yi fu cho fu chanchaan, kaan yiwo bian; dama fu yaa choti di dagiya di di wa Nmij miraha mana.

¹¹ Dı mɔ wa nı yime naa dama nı sɪba saŋŋa dieke ti benne wo dı sɪna dene. Saŋŋa tuɔya muŋ dı nı haɔı nı gbıuŋ ma. Dama ti gbatıtanuŋ saŋŋa gbigiye muŋ, ka ka yɔa sɪba die ti piiline a yi Yisa Masia yada wa.

¹² Yuku tianna muŋ, ta tuŋ dı vuɔna. Die wıa, nı vaa ti vaa lımuŋ ma tuɔmaha, ta nagi ti chaanuŋ ma tuŋ taala nyinti.

¹³ Nı vaa aŋ ti tuɔma vuŋ ma sɪba vuodiekemba dı benne chaanuŋ ma tuɔma, ta da nyume daaŋ a bugime, yaa a tuɔmma hoɔukpana yaa daakpana tuɔma, yaa ta tuɔmma dıɔntı tuɔma, yaa a tuɔmma tuɔntuɔmbıatı yiri yiri, yaa ta waga waaguŋ yaa ta yaa nuŋmaaruŋ aŋaŋ taŋ.

¹⁴ Nı vaa ti Yɔmɔtien Yisa Masia kagi nı, ama ta vaa nı nyuŋbanuŋ lɔlɔbıatı, ta da yilime a wıa.

14

Nı da chɔvsıma taŋ

¹ Nı tuo vuodiekemba yada dı kana ka dala ta daa nuɔma nuŋhaguŋ aŋaŋ ba, ba yada wıa.

² Vuouŋ wɔnyı yada nan vaa ɔ dii jaan mana, ama vuodieke yada dı kana ka dala wa chɔaru wa nuŋ.

³ Ama nı daa galıma taŋ ba dine yaa ba kana ka die jaan wıa, dama Nımuŋ tuo nı mana muŋ.

⁴ Mınuıa yine fu, fu baan bıagi a balı chɔvsı vuouŋ tuɔntuɔntu? Dı yiwo ɔ gban gban ɔ Yɔmɔtien wo baan balı dı ɔ tuɔmaha vuına yaa dı ka vuına. Ama ɔ tuɔma nan dı vuına dama ɔ Yɔmɔtien wo nan bıagi a yi aŋ ɔ tuɔma dı vuına.

⁵ Vuosi batan̄ yile d̄i daraa atan̄ v̄una a t̄an̄ daraa atan̄, ta batan̄ d̄ian̄ d̄i yile d̄i daan̄ mana v̄una m̄n̄. Vuon̄ mana p̄oḡil̄i wudieke ɔ yine yada wa.

⁶ Vuodiekemba d̄i yilinene d̄i daan̄ kaan̄ v̄una a t̄an̄ daraa a tan̄ wa, tumma die a ȳma t̄i Ȳom̄otien̄ jul̄ma; ta vuodieke d̄ian̄ d̄i dine nyindiike mana, ɔ gban̄ ɔ yi die ta ȳma t̄i Ȳom̄otien̄ jul̄ma; dama ɔ waasa N̄m̄n̄ ka ma; ta vuodieke d̄ian̄ d̄i ch̄uar̄na nyindiikehe a tan̄ wa yiye die a ȳa t̄i Ȳom̄otien̄ jul̄ma ta ɔ gban̄ ɔ waasa N̄m̄n̄.

⁷ D̄u yi t̄i yaa miivoli yaa t̄i kpi, ka yiwo N̄m̄n̄ w̄a daa t̄i gban̄ gban̄ w̄a.

⁸ D̄u yi t̄i yaa miivoli, t̄i Ȳom̄otien̄ w̄a yine t̄i yaa miivolike; d̄u yi ta t̄i kpi, ɔ choti w̄a ta t̄i kpi. Die w̄a, d̄u yi t̄i kpi yaa t̄i yaa miivoli t̄i yiwo t̄i Ȳom̄otien̄ sut̄i.

⁹ Masia die kpiye m̄n̄ ta haḡi kuñ me d̄i ɔ yi vuodiekemba d̄i yalla miivoli an̄an̄ kunti Ȳom̄otien̄.

¹⁰ Ta f̄on̄n̄ n̄n̄ bia yine f̄u bala ch̄usa f̄u n̄mb̄a? Yaa bia yine f̄u ka ȳa f̄u n̄mball̄i jul̄ma? T̄i mana nan daans̄i keñ a zie N̄m̄n̄ n̄n̄n̄a an̄ ɔ dii t̄i sar̄ya.

¹¹ D̄i maaḡya N̄m̄n̄ gban̄k̄u ma d̄i,

“N senne beri naa, buurin̄ mana nan gbirigi n̄ n̄n̄n̄a,

ta vuon̄ mana nan bal̄ d̄i n̄ sen̄ yiwo N̄m̄n̄.

Man̄n̄ Nabidie N̄m̄n̄ bala naa.”

¹² Die w̄a, vuon̄ mana nan keñ bal̄ a ȳi N̄m̄n̄ ɔ wuyiike.

Da yi fu numbua nan

13 Die wɔa, ti daa chɔɔsuma ti chanchaalɔn sara, ama ta summa ti sɔgɔti ma di ti kaan yi wudieke di baan vaa ti numbua nan.

14 Ti Yɔmɔtien Yisa vaa man sɔba a baari di nyindiike wori ta yaa dɔgɔti ta ka vɔna anan diile. Ama du yi vuon di yi yada di nyindiike atan chwari, die nuɔ v vaa an ka chwari v jigin.

15 Du yi fu numbua sɔn di chɔɔsi jadieke fu dine wɔa, die nuɔ ka bi tɔma choti tɔma. Da vaa nyindiike dieke fu dine wo chɔɔsi fu numbua dieke Masia di kpine v wɔa wa.

16 Jadieke fu yilene di ka vɔna wa, daa vaa vuosi bal wɔban yaa gamma ka ma.

17 Dama Nmɔn naari wɔbalika ka yi diile yaa nyuule wɔbalika, ama ka yiwo sɔgɔtalɔn anan sɔgɔvagan anan sɔgɔfali dieke Nmɔn Halikasika di yɔnana wa.

18 Vuodieke di dina Masia die, Nmɔn nan di yaa sɔgɔfalɔn anan wa, ta vuosi nan di yɔa wa julma.

19 Die wɔa, ni vaa ti kpanɔ ti gban a yime wudieke di baan yaa sɔgɔvagan a ken anan wudieke ti baan yi a sunɔi tan.

20 Ni daa ken chɔɔsi Nmɔn tɔma nyindiike wɔa. Nyindiike mana vɔna mɔn, ama di ka vɔna di fu dii nyindiike dieke di baan yi fu numbua yi ban.

21 Wudieke di mɔna di ni yi yiwo naa, di kɔa di ni vaa nɔn nɔbɔn anan daan nyuule yaa ni baan di yie wudieke di baan yi ni numbua yi ban.

²² Nı yine yada die yaa gamma nyindiike diile die wo, nı vaa ka bemme nı anan̄ N̄mı̄n̄ s̄ons̄ūn̄. Wudieke vuon̄ dı yine ta yile dı dı vı̄na ta ka chı̄l̄ı̄ya, s̄ūgı̄fı̄al̄ı̄n̄ yı̄wo v̄ s̄ūtı̄.

²³ Ama dı̄ yı̄ v̄ chı̄l̄ı̄ yaa gamma jadieke v̄ dinene me, ama ta dii, die nı̄n̄ v̄ yı̄wo bı̄an̄, dama v̄ ka dii ke anan̄ yada. Dı̄ yı̄ vuon̄ dı̄ ka yı̄ yada dı̄ jaan̄ vı̄na, ama ta ken̄ yı̄ die, dı̄ yı̄wo bı̄an̄.

15

Yaa gamma chanchaalı̄n̄ sun̄ı̄n̄ wı̄a

¹ Tı̄nı̄n̄ vuodiekemba yada dı̄ hagarı̄na wa, m̄v̄ tı̄ sun̄ı̄ wo vuodiekemba yada dı̄ kana ka dala wa, ta daa tı̄mma tı̄ gban̄ gban̄ choti nyı̄na ma.

² Nı̄ vaa tı̄ mana бага bemme tı̄ nı̄mballı̄ ma ta sun̄ı̄ be an̄ ba dı̄a Yı̄sa Masia sieku vı̄nı̄n̄.

³ W̄v̄nı̄n̄ Masia die ka yaala v̄ yı̄ v̄ gban̄ gban̄ v̄ choti. Dı̄ maagı̄ya N̄mı̄n̄ gban̄k̄v̄ ma dı̄, “Vuodiekemba dı̄ zanana f̄v̄nı̄n̄ N̄mı̄n̄, zı̄a wa manı̄n̄.”

⁴ Wudieke mana dı̄ maagı̄na N̄mı̄n̄ gban̄k̄v̄ ma wa, maagı̄ya mı̄n̄ dı̄ tı̄ b̄ūgı̄rı̄ a nyı̄n̄ ka ma. Ū gban̄k̄v̄ yı̄a tı̄ wa suguru ta bı̄ yı̄a tı̄ kpaadensı̄n̄ dı̄ tı̄ yallı̄ma tama.

⁵ N̄mı̄n̄ vuodieke dı̄ yınana suguru anan̄ kpaadensı̄n̄ yı̄ nı̄ s̄ūgı̄balı̄mı̄n̄ sı̄ba Yı̄sa Masia dı̄ yaala die wo,

⁶ am̄v̄ nı̄ mana nan lagı̄sı̄ anan̄ s̄ūgı̄balı̄mı̄n̄ a bı̄rı̄ N̄mı̄n̄ vuodieke dı̄ yine tı̄ Ȳōm̄v̄tı̄en̄ Yı̄sa Masia Ch̄ōōn̄ wa.

Vuodiekemba dı̄ kana ka yı̄ Juu vuosi N̄mı̄n̄ jı̄amı̄n̄ wı̄a

7 Nı tuosime taŋ sıba Masia dı tuone nı dene wo amı Nımuŋ saan nan ye bırıŋ.

8 Dama Masia die bırıŋ wa Juu vuosisi tıntıntı, dı ı dađı dı Nımuŋ yiwo wusietieŋ, ta vaa nıa diekemba Nımuŋ dı yına nı chooŋkısılıba keŋ yi wusie,

9 ta bı vaa vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi dı bırı Nımuŋ ı zoolıncııgıla wa. Dı maagıya Nımuŋ gbaŋkıs ma dı Davıdı die baarı dı:

“N nan bırı fı vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi jıgıŋ;
ta çıa yıla a bırı fı saan.”

10 Dı bı maagı dı:

“Nınuŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi nı yallıma sıgıfıalıŋ, nınuŋ aŋaŋ Nımuŋ vuosi.”

11 Ka bı maagı dı:

“Nınuŋ vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi mana bırıma Nımuŋ,
buurıŋ mana bırıma wa.”

12 Azaya gbaŋ die maagıya Nımuŋ gbaŋkıs ma dı:

“Jeesi haagıŋ nan daansı keŋ,
ı nan keŋ daansa vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi,
ta ba nan dı yaa tama ı ma.”

13 Nımuŋ vuodieke dı yına nı tamaka, nı yine wo yada wa, suuli nı aŋaŋ sıgıfıalıŋ aŋaŋ sıgıdıbađıŋ amı nı tamaka nan dı guta aŋaŋ wınuŋ ı Halıkasıka hađıruŋ wa.

Wudieke wa Pıolı die dı maagına gbaŋkıs gie aŋaŋ dembisi

14 N nımbalı, n sıba n sıñ ma dı nı berıñ vıına, ta nı sıba Nıññ wıaha vııññ ta bıağı kpaama tañ.

15 N maagınana gbañkɔ n dii wo dembisi dı n tınsı nı nı wıa a tañ, dama Nıññ die çığı wa n zɔɔlıñ,

16 ta vaa mañ yi Yisa Masia tontontɔ, dı n mɔsılma wɔvıınaha a yıma vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosisi, ta ba yi sıba piini a yıa wa, ta ɔ Halıkasıka nan vaa ba yi vuovıına ta fıala ɔ sıñ.

17 Yisa Masia wıa n nan bıağı kuule añañ n tɔnnana tıñ dieke a yıa Nıññı.

18 N yaala n dağı nı tıñ dieke Masia dı vana mañ yi, ama n kaañ bıağı a balı yaa gamma vuogaası tɔuma ma, ɔ vaa mañ balı ɔ wɔvıınaha a yı vuodiekemba dı kana ka yi Juu vuosi, ta tıñ mamachi tɔnkɔuma diekemba dı vana ba yi yada.

19 Nıññ Halıkasıka hağıññ die vana mañ tıñ mamachi tɔmaha gie, die wıa n dene nyıñ Jerusalemi a dı dıa tığısı a keñ tığı Yilirikumi tıñ ma wa, ta die a mɔsıl Masia wɔvıınaha jıgıñ mana.

20 Die wıa, die n dı dıa mıñ añañ nıññmına ta mɔsıla Masia wɔvıınaha a yıa vuodiekemba dı yene ka wɔña; n ka yaala n ga jıgidieke vuon dı wone a mɔsıl wıaha,

21 dama dı maagıya Nıññ gbañkɔ ma dı;
 “Vuodiekemba ba yene ka mɔsıl ɔ wıaha a yı ba nan ye ke,
 ta vuodiekemba dı yene ka wɔñ ɔ wıaha nan sıba a çıası.”

Pöoli die di sanna di v kaagi Romi tñ vuosi dene

²² Wia pam die kagina mun sien man ka biagi ken a kaagi ni.

²³ Ama lele n kpatina n tumaha tungban ka gie chaaku naa, ta di yi bina pam wonna n yaalala di n ken a kaagi ni,

²⁴ ama lele n nan kaagi ni, man kaagi ni kvan chaan di kaan ybas pam, n nan di yaala di ni sunji mun an n ga Speeni tungban ma.

²⁵ Ama lele nñ, n gara Jerusalem di n ga sunji Nmñ vuosi mi.

²⁶ Dama Yisa didusurñ diekemba di benne Masedonia anan Akaya tungbanis ma wa sanja mun di ba chias ligire a sunji Nmñ vuosi diekemba di benne Jerusalem ma ta yi zoolntielibe.

²⁷ Di yiwo wusie di, di yiwo ba gban gban ba choti ba ya ba piinike mi. Di vuna di ba yi ba, dama Nmñ wovunaha die nyñ wa Jerusalem vuosi jigin a ken ba jigin. Die wia di vuna di ba yi ba piinisi gie.

²⁸ Man ken Jerusalem a nagu piinisi a yi ba n nan nyñ mi a ga Speeni tungban ma ta kaagi ni man ken gara mi.

²⁹ N siba a baaru man ken ken ni jigin, Masia sunjin nan di bie ti ma pam.

³⁰ N numball, ti Yomutien Yisa Masia saan ma anan Nmñ Halikasika choti wia, ni jussima Nmñ anan nuñmuna n wia ta sunji mun.

³¹ Ni jussu Nmñ di v kagu mun a nyñ vuodiekemba di kana ka yi Yisa Masia yada ta bie Judia tungban ma wa nuusi me, ta bi jussima

7 ta waasa Andironikusi aňaň Juniasi vuodiekemba dı yine n buuriň, ta die maň aňaň ba die dı lagıı a bie dansarıka ma wa; ta Masia tıntıntıba dı sıba vııııı, banıı ba wolinne a yi Masia dıdısırıı n ma.

8 Ta waasa n zıavıııı Ampiliatusı, vuodieke n chone tı Yımtıen sıen me.

9 Ta bı waasa Hubanusı, vuodieke dı yine tı chanchaan tıntıntı Masia tıımaha ma, aňaň n zıavıııı Sitakısı.

10 Ta waasa Apilısı, vuodieke dı yene magısıı ama ta bı dı Masia aňaň wusie wo, ta waasa Arisitobulusı tıgıı vuosi mana.

11 Ta bı waasa Herodonı, vuodieke dı yine n buuriň, aňaň vuodiekemba dı benne Nasisıı tıgıı me wo ta yi tı Yımtıen dıdısırıba wa.

12 Ta bı waasa Tirifaana aňaň Tirifosa, vuodiekemba dı tınnana tı Yımtıen tıımaha, aňaň n zıavıııı Pেসısı, vuodieke dı faasına a tıı tıımaha a yıa tı Yımtıen wo.

13 N bı waasa Rufusı, vuodieke dı faasına a tıımaha a yıa tı Yımtıen wo, aňaň v nııı, vuodieke dı nagına mıı a bıııı v bııa wa.

14 Ta waasa Asikiritusı aňaň Feligonı aňaň Hemısı aňaň Patorobası aňaň Heması aňaň tı nııballı diekemba mana dı yine Masia dıdısırıba mı wo.

15 N bı waasa Filologusı aňaň Julia aňaň Nerusı aňaň v taa wa aňaň Olımpası aňaň Nııııı vuodiekemba mana dı bene ba jıgırı.

16 Nı waası taŋ vuunıj vuunıj. Masia dıdusırıba dı benne jiginı mana waasa nı.

Kpatıj kpaamıj

17 N nımballı n kpaama nı mıj, dı nı summa vuodiekemba dı puonene Yisa dıdusırıj ta kaga ba v sienı me, ta ka bı dı dagı dieke nı tuone wo, nı vuarı nı gbaŋ ta va ba.

18 Dama vuosi mi ka jıama tı Yomıtienı Masia ama ba dı wa ba gbaŋ gbaŋ ba lola. Ba yaa nuanansıj a gaama vuodiekemba dı kana ka sıba wa.

19 Vuonı mana wıjya mıj nı dına Masia wıvıunaha dene, die wıa n yaa wa sıgıfıalıj pam aŋaŋ nı. Ta yaala nı yallıma yıaŋ yaa gamma jadieke dı vıuna ma, ama nı da tuosime jabıaŋ.

20 Dı kaanı yvası aŋ Nı mıj vuodieke dı yınana tı sıgıdvagıj wa nan vaa aŋ nı tıbı tıbı Sitaani sikpenı me.

Tı Yomıtienı Yisa Masia sunıjı nı.

Waasıj bıbra

21 N tıntıj chanchaalıj Timoti waasa nı; ta n nımballı Lususi aŋaŋ Jasonı aŋaŋ Sosipata dıaŋ dı waasa nı.

22 Manıj Tesusi vuodieke dı maagına wudieke Pıolı dı bala naa waasa nı, tı Yomıtienı Yisa saanı ma.

23 Gayusi, vuodieke dı yine manıj Pıolı tiginı tienı wo, ta Masia dıdusırıj dı jıama v tıgiri me gbaŋ waasa nı. Erasıtusi, vuodieke dı yine tıka gie ligire gbıgbarıtı wa, wıunıj aŋaŋ tı nımbıa Kosıtusi gbaŋ waasa nı. ((

24 Tı Yomotienj Yisa Masia sunji nu mana.))

Kpatıj Nmuıj jıvııj

25 Nı vaa tı bırtı Nmuıj, dama v bıagına vaa nı ye yigi nı yadaka a yallı kenj kenj, ananj die n muılına wıvıına yaa gamma Yisa Masia ma wa, ka yuori a dagı nı wusie dieke die dı lobırına wa bına bına die dı tıanna wa.

26 Wıvııj Nmuıj naazvalıba die tuohe muıj a maagıha a yi gbanıj ma ta yuori wusieke; ta Nmuıj vuodieke dı benne sanja mana wa dı yı nıvanj dı buurıj mana nan dı sıba ka, amı ba nan yi Masia yada ta dı v nıvanj.

27 Wıvııj v nyına ma v yine Nmuıj ta yi yıantienj, vuıj mana bırama wa yaa gamma haahuu, Yisa Masia saanj ma. Wusie.

**Ɗmin Nuahaalu Gbanu Kɔmu
Konni NT (Ghana)**

copyright © 2004-2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Konni)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

5d16fd5e-902d-51bf-967c-3e7c4efb8e57